

APSTIPRINU
Lauksaimniecības pakalpojumu
kooperatīvās sabiedrības "LATRAPS"
Tehniskais vadītājs
Mārtiņš Dauksts

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība „LATRAPS”

Elejas graudu pirmapstrādes komplekss
Lietuvas iela 16a, Eleja, Elejas pagasts, Jelgavas novads

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, un satur laika zīmogu

Eleja, 2024

Saturs

Saturs	3
Ievads	6
1 Objekta nosaukums, atrašanās vietas adrese un zemesgabala kadastra apzīmējums	7
2 Objekta ģeogrāfiskais izvietojums un objekta apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums	7
2.1 Objekta ģeogrāfiskais izvietojums	7
2.2 Objekta apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums	9
3 Ziņas par objekta apkārtnes teritoriju, kuru var ietekmēt rūpnieciskā avārija	10
4 Informācija par objekta ārējiem apdraudējumiem	12
4.1 Tehnogēna rakstura ierosinātāji un ārkārtas situācijas	12
4.2 Dabas izraisītās ārkārtas situācijas	13
5 Objektā esošo ēku un būvju un tā darbības īss raksturojums	13
5.1 Cilvēku skaits un darba laiks	14
5.2 Tehnoloģiskie procesi un iekārtas	15
5.2.1 Minerālmēslu tehnoloģija	15
5.2.2 Sašķidrinātas naftas gāzes tehnoloģija	17
5.2.3 Dīzeļdegvielas tehnoloģija	17
5.2.4 Augu aizsardzības līdzekļu saņemšana un uzglabāšana	17
5.2.5 Elejas graudu pirmsapstrādes komplekss	18
5.2.6 Rapšu eļļas ražošanas cehs	18
5.3 Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojumu raksturojums	18
5.3.1 Ūdensapgāde, tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām	18
5.3.2 Kanalizācija	18
5.3.3 Elektroapgāde	18
5.3.4 Siltumapgāde	19
5.3.5 Ventilācija	19
5.4 Objekta apsardzības sistēma	19
5.5 Objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā ražojamo, lietojamo, apsaimniekojamo vai uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi	20
5.5.1 Objekta iekšējie apdraudējumi	20
5.5.2 Bīstamās iekārtas	21
5.5.3 Bīstamās vielas un to maisījumi	21
6 Īss kopsavilkums par iespējamo rūpniecisko avāriju attīstības variantiem	23
6.1 Iespējamo rūpniecisko avāriju attīstības varianti un to sekas procesos ar augu aizsardzības līdzekļiem	23
6.2 Iespējamo rūpniecisko avāriju attīstības varianti un to sekas procesos ar amonija nitrāta minerālmēsliem	24
6.3 Iespējamo rūpniecisko avāriju attīstības varianti un to sekas procesos ar sašķidrinātu naftas gāzi	27
6.4 Iespējamo rūpniecisko avāriju attīstības varianti un to sekas procesos ar dīzeļdegvielu	29
6.5 Riska matrica	30
7 Civilās aizsardzības organizācija objektā	32
7.1 Darbinieku pienākumi civilās aizsardzības nodrošināšanai, ierobežošanai un likvidēšanai	32
7.2 Atbildīgā persona par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas kārtību	33

7.3	Atbildīgā persona par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām	33
7.4	Objekta ugunsdzēsības dienests, civilās aizsardzības u.c. vienības	35
8	Darbinieku teorētiskā un praktiskā apmācība civilās aizsardzības jautājumos	35
9	Pasākumi, kas samazina risku darbiniekiem darba vietā un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā.....	36
9.1	Darbinieku brīdināšana un informēšana avārijas vai katastrofas gadījumā	36
9.2	Darbinieku rīcība pēc brīdinājuma saņemšanas	36
9.3	Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā.	36
10	Nevēlamu notikumu reģistrēšanas un ārējās brīdināšanas sistēma	37
10.1	Kārtība, kādā reģistrē nevēlamus notikumus, nelaimes gadījumos vai tiešus rūpnieciskās avārijas draudus	37
10.2	Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par nevēlamu notikumu, tiešiem rūpnieciskās avārijas draudiem vai rūpniecisko avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām.....	38
10.3	Informāciju, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtību, kādā atbildīgā persona sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama	39
10.4	Kārtību un veidu, kādā atbildīgā persona par rūpniecisko avāriju vai tiešiem rūpnieciskās avārijas draudiem brīdina objektā nodarbinātos, apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus, apdraudētās darbības vietas un organizācijas	39
11	Pasākumi nevēlama notikuma ierobežošanai un likvidēšanai	40
11.1	Pasākumi, kas saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību objekta teritorijā rūpnieciskās avārijas gadījumā.....	41
11.2	Pasākumi, kas nepieļauj vai aizkavē rūpnieciskās avārijas seku izplatīšanos ārpus objekta teritorijas	41
11.3	Pasākumi, kas nodrošina sabiedrības brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu valsts institūcijām, sabiedrībai un pašvaldībām apdraudētajā teritorijā, kur nepieciešams.....	41
11.4	Pasākumi, kas nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu rūpnieciskās avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi	41
12	Avārijas gadījumā detalizēts nodrošināmo pasākumu apraksts	42
12.1	Evakuācijas pasākumi.....	42
12.2	Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem.....	44
12.3	Sabiedriskās kārtības uzturēšana objektā un īpašuma apsardze	44
12.4	Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana	44
12.5	Preventīvie avārijas attīstību ierobežojošie pasākumi	45
12.6	Objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi	45
12.7	Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi, tai skaitā ugunsdzēsības pasākumi	45
12.8	Pasākumi pēc rūpnieciskās avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu rūpnieciskās avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi.....	45
13	Rīcība nevēlama notikuma vai rūpnieciskās avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei	46
13.1	Glābjamās vai sargājamās iekārtas	46
13.2	Avārijas izejas, pulcēšanās vietas un evakuācijas ceļi	46
13.3	Kārtība, kādā apstādināmi tehnoloģiskie procesi, iekārtas vai objekti.....	47
14	Objekta pieejamo resursu pārvaldīšana	47

14.1	Trauksmes un apziņošanas sistēma, sakaru nodrošinājums	47
14.2	Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums	48
14.3	Objekta ugunsdzēsības dienestu, civilās aizsardzības (operatīvām) vienību, pirmās palīdzības un citu operatīvo avārijas vienību materiāli tehniskais nodrošinājums.....	49
14.4	Individuālie aizsardzības līdzekļi un to izsniegšanas kārtība.....	49
14.5	Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā.....	50
14.6	Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi	51
14.7	Avāriju izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvalņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums.....	51
14.8	Resursus, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem	51
15	Informācija par laiku, kādā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un citi avārijas dienesti var ierasties rūpnieciskās avārijas vietā.	52
16	Pasākumi un kārtība, kādā sniedzama palīdzība glābšanas dienestiem	52
17	Civilās aizsardzības plāna sagatavošana, pieejamība un aktualizācija	53

PIELIKUMI

1. pielikums Objekta atrašanās vietas karte mērogā vismaz 1:10 000
2. pielikums Objekta plāns, kurā norādītas būves, galvenās inženiertehniskās komunikācijas un bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu uzglabāšanas vietas
3. pielikums Objekta plāns, kurā norādītas avārijas izejas un evakuācijas ceļi, ugunsgrēka dzēšanas iekārtas, agrīnās brīdināšanas ierīces, ugunsdzēsības ūdensapgādes avoti
4. pielikums Drošības datu lapas
5. pielikums Bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu objekta glabātavas shēma
6. pielikums Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi
7. pielikums Apziņošanas shēma
8. pielikums Informācija par Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības "LATRAPs" Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa bīstamo kravu izraisīto avārijas situāciju likvidācijas un glābšanas komandu
9. pielikums Informācija par civilās aizsardzības mācībām
10. pielikums Informatīvais materiāls sabiedrībai

Ievads

Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība "LATRAPs" (turpmāk tekstā – LPKS "LATRAPs" vai objekts) nodarbojas ar minerālmēsli un augu aizsardzības līdzekļu uzglabāšanu un realizāciju, graudu un rapša pieņemšanu, pirmsapstrādi, rapšu eļļas un rapšu raušu realizāciju, kā arī lauksaimniecības tehnikas tirdzniecību un servisu.

Objektā iespējams uzglabāt līdz 8000 t amonija nitrātu saturošu minerālmēsli (turpmāk – AN saturoši minerālmēsli) ar slāpekļa saturu, kas pārsniedz 28 %. Šis apjoms pārsniedz Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumu Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" (turpmāk tekstā – MK noteikumi Nr. 131) 1. pielikuma 2. tabulā norādītos lielākos kvalificējošos daudzumus AN minerālmēsliem, kas ir 5 000 tonnas, līdz ar to LPKS "LATRAPs" ir klasificējams kā augstākā riska līmeņa objekts un atbilstoši šo noteikumu prasībām objektam ir izstrādāts MK noteikumiem Nr. 131 atbilstošs drošības pārskats un objekta civilās aizsardzības plāns (turpmāk tekstā – CA plāns).

LPKS "LATRAPs" CA plāns ir izstrādāts saskaņā ar:

- 2016. gada 5. maija "Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums" prasībām;
- MK noteikumu Nr. 131 prasībām;
- Ministru kabineta 2017. gada 19. septembra noteikumu Nr. 563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība" prasībām;
- Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 238 "Ugunsdrošības noteikumi" prasībām.

Atbilstoši MK noteikumu Nr. 131 prasībām, LPKS "LATRAPs" Elejas objektam ir izstrādāts drošības pārskats, kurā izvērtēti potenciāli iespējamo rūpniecisko avāriju riski objektā, kā arī dota ar to saistītā papildu informācija, CA plānā ir dots tikai riska izvērtējuma kopsavilkums.

CA plāna mērķis ir apzināt objektā iespējamo katastrofu veidus, to iespējamās sekas, plānot un organizēt pasākumus, lai novērstu vai mazinātu iespējamo kaitējumu cilvēkiem, īpašumam un videi.

Plāna pielikumos pievienoti objekta CA organizācijas darbību apliecinājoši dokumenti, kuri ir aktuāli dokumenta izstrādāšanas brīdī. Tie tiek mainīti atbilstoši situācijai un informācijas izmaiņām.

LPKS "LATRAPs" CA plāns ir izstrādāts sadarbībā ar SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment".

Ar LPKS "LATRAPs" CA plāna saturu iepazīstināmi visi objekta darbinieki.

1 Objekta nosaukums, atrašanās vietas adrese un zemesgabala kadastra apzīmējums

Objekta nosaukums:	Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība „LATRAPs”
Objekta atrašanās vietas adrese:	Eleja, Lietuvas iela 16a, Elejas pagasts, Jelgavas novads, LV-3023
Zemesgabala kadastrālais apzīmējums:	5448 006 0590 5448 006 0444 5448 006 0443 5448 006 0630 5448 006 0283 5448 006 0442 5448 006 0284

2 Objekta ģeogrāfiskais izvietojums un objekta apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums

2.1 Objekta ģeogrāfiskais izvietojums

LPKS „LATRAPs” izvietots Elejā, Lietuvas ielā 16a, Elejas pagastā, Jelgavas novadā. LPKS „LATRAPs” Elejas graudu pirmapstrādes komplekss atrodas Elejas ciemā, pagasta ziemeļrietumu daļā.

Rietumu virzienā teritorijai tieši pieguļ dzelzceļa līnija Rīga-Meitene, savukārt austrumu virzienā Lietuvas iela, kas ir arī valsts galvenais autoceļš A8 (Rīga—Jelgava—Lietuvas robeža).

Tuvākās dzīvojamās ēkas atrodas Lietuvas ielā 10, Lietuvas ielā 16 un Lietuvas ielā 24, kas pieguļ LPKS „LATRAPs” teritorijai. Pāri Lietuvas ielai uz austrumiem aptuveni 40 m attālumā Lietuvas ielā 9, Lietuvas ielā 17 aptuveni 60 m attālumā, aptuveni 60 m attālumā Lietuvas ielā 23 no objekta teritorijas robežas atrodas vairākas individuālās apbūves ēkas. Uz dienvidiem no objekta teritorijas tuvākās dzīvojamās ēkas atrodas Tērvetes ielā 1, 3 un 5 aptuveni 130 m attālumā. Tuvākās daudzdzīvokļu ēkas atrodas uz ziemeļaustrumiem Bauskas ielā 5, 7 un 9 aptuveni 350 m attālumā no objekta teritorijas robežas.

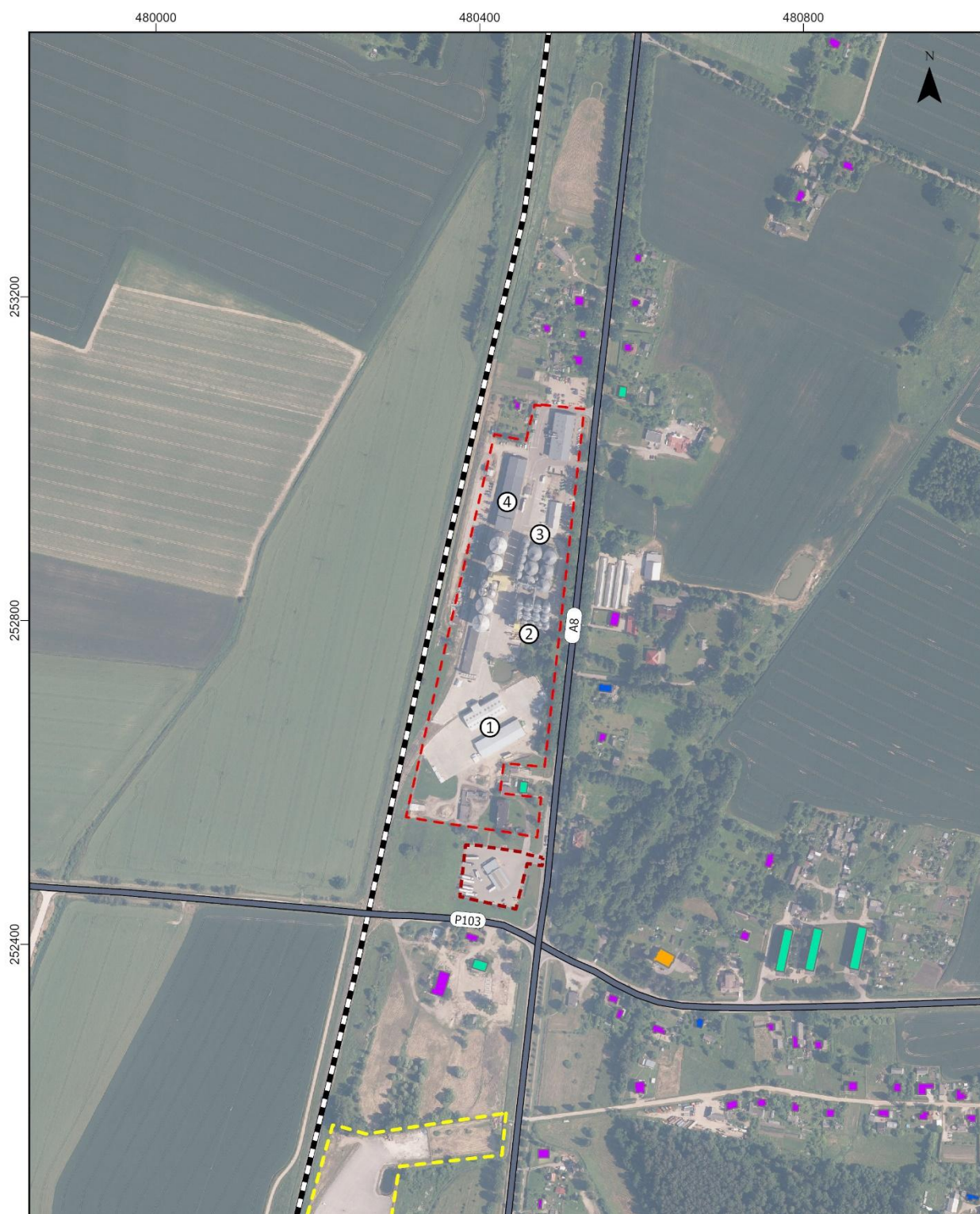
Uz ziemeļaustrumiem otrpus autoceļam A8 apmēram 700 m attālumā no objekta teritorijas atrodas Elejas muižas komplekss, kas ir valsts nozīmes kultūras piemineklis. Tuvākās sabiedriskās ēkas ir Sociālās aprūpes un rehabilitācijas centrs “Eleja” un Elejas pirmsskolas izglītības iestāde “Kamenīte”, kas atrodas Parka ielā 11 aptuveni 790 m attālumā no LPKS “LATRAPs” teritorijas, Elejas sākumskola Lietuvas ielā 34.

Dienvidu virzienā no uzņēmuma teritorijas atrodas SIA “Astarte Nafta” degvielas uzpildes stacija. 380 m attālumā dienvidu virzienā no objekta teritorijas atrodas SIA “Scandagra Latvia”. Dienvidrietumu virzienā aptuveni 1 km attālumā atrodas SIA “Elagro Trade”.

LPKS “LATRAPs” teritorijai tieši pieguļ elektrisko tīklu 20 kV gaisvadu līnija un elektrisko tīklu 0,4 kV gaisvadu līnija.

Objekta atrašanās vietu un tai apkārtesošos objektus skatīt 2.1. attēlā.

Saskaņā ar Jelgavas novada teritorijas plānojuma 2011-2023. gadam iekļauto Elejas pagasta teritorijas izmantošanas karti LPKS “LATRAPs” komplekss atrodas ražošanas objektu un noliktavas teritorijā. Aiz dzelzceļa līnijas atrodas lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas.

- LPKS "LATRAPs" Elejas komplekss
- DUS "Astarte Nafta"
- SIA "Scandagra Latvia"
- Dzīvojamās mājas**
- Viena dzīvokļa mājas
- Divu vai vairāku dzīvokļu mājas
- Triju vai vairāku dzīvokļu mājas

Apzīmējumi

- ① AN minerālmēslu uzlabāšanas laukums un noliktavas
- ② SNG spiedieniekārtu komplekss
- ③ Dīzeļdegvielas uzpildes stacija
- ④ AAL noliktava
- VUGD Elejas postenis

Karte piesaistīta Latvijas koordinātu sistēmai (LKS-92) TM projekcijā. Par pamatni izmantota LĢIA sagatavotā ortofoto karte (7/8. cikls).
 Datu avots: Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēma [skatīts 03.05.24]

0 50 100 200 m

2.1. attēls. Objekts un tā apkārtnē.

Objekta koordinātas ir 56025'13,14" ziemeļu platums un 23040'57,09" austrumu garums. Objekta atrašanās vieta attēlota kartē, kuras mērogs ne mazāks par 1:10 000 un pievienota CA plāna 1. pielikumā.

Kopējā objekta teritorija aizņem aptuveni 6,93 ha.

2.2 Objekta apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums

Klimatiskos apstākļus ietekmē apkārtnes līdzenais reljefs. Lielupes baseinu, klimatu būtiski ietekmē arī Rīgas jūras līča tuvums, tāpēc klimats ir mēreni kontinentāls. Valdošie vēji ir DR, R.

Jelgavas novadā klimatiskās standarta normas periodā no 1991.-2020. gadam vissiltākais mēnesis ir reģistrēts jūlijs ar vidējo gaisa temperatūru +18,1 °C. Savukārt visaukstākais gada mēnesis ar vidējo gaisa temperatūru -2,6 °C ir februāris.

Visā novērojumu periodā Jelgavas novada novērojumu stacijā "Jelgava" visaugstākā reģistrētā gaisa temperatūra ir +36 °C (novērota 1994. gada 13. jūlijā). Savukārt viszemākā gaisa temperatūra (-34,9 °C) meteoroloģisko novērojumu stacijā "Jelgava" reģistrēta 1985. gada 11. februārī.

2022. gadā kopējais nokrišņu daudzums Jelgavas novadā bija 614,1 mm, kas ir par 5 % sausāks nekā 1991.-2020. gada norma – 644,9 mm. Mēnešu griezumā visvairāk nokrišņu ir jūlijā (82,6 mm), bet vismazāk – martā, kad kopējais nokrišņu daudzums sasniedz vidēji 33,1 mm.

Periodā no 1991. - 2020. gadam novērojumu stacijā "Jelgava" vidējais vēja ātrums ir 2,9 m/s. Vējainākais mēnesis ir janvāris ar vidējo vēja ātrumu ir 3,6 m/s. Galvenais vēja virziens – no dienvidiem. Zemākais vēja ātrums – 2,2 m/s vidēji ir reģistrēts augustā. Novērojumu stacijā "Jelgava" vidēji 7,3 % gada ir bezvējš.

Informācija, kas pieejama 2019. gada 17. septembra Ministru kabineta noteikumos Nr. 432 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-19 "Būvklimatoloģija"" par Objekta apkārtnes meteoroloģiskajiem apstākļiem apkopota 2.1. tabulā.

2.1. tabula. Meteoroloģisko apstākļu Objekta apkārtne raksturojums

Nr.	Parametrs	Vērtība
1.	Gada vidējā gaisa temperatūra (°C)	7,0
2.	Viskarstākā mēneša vidējā maksimālā gaisa temperatūra (°C)	23,3
3.	Visaukstākā mēneša vidējā minimālā gaisa temperatūra (°C)	-10,3
4.	Diennakts vidējais gaisa relatīvais mitrums (%)	81

Ģeogrāfiski kompleksa teritorija atrodas Zemgales līdzenuma dienviddaļā. Kompleksa teritorijas absolūtais augstums ir aptuveni 3,5 metri virs jūras līmeņa. Ģeoloģiskā griezumā virsējo daļu veido līdz 0-2 m biezs uzbērums, ko veido smilts un būvgruži. Dziļāk iegul plastisks māls.

Hidroģeoloģiskos apstākļus ietekmē ģeoloģiskā uzbūve. Pirmais sastopamais ūdens horizonts ir kvartāra gruntsūdens, tā noteci, bez monitoringa veikšanas ir precīzi grūti noteikt, var pieņemt, ka tā plūsma ir tuvākas upes vai grāvju virzienā. Gruntsūdens virsma reģionā, atkarībā no sezonas, var atrasties 1,5 – 3 m dziļumā. Ūdens saturošie limnoglaciālie ieži raksturojas ar diezgan vājām filtrācijas īpašībām.

Tuvākās ūdenstilpnes no LPKS "LATRAPs" ir Mūrnieku grāvis, kas atrodas rietumos aptuveni 200 m attālumā no objekta un Elejas upe, kas atrodas austrumos aptuveni 200 m attālumā no objekta teritorijas.

3 Ziņas par objekta apkārtnes teritoriju, kuru var ietekmēt rūpnieciskā avārija

Atbilstoši 21.07.2021. MK noteikumiem Nr. 46 "Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts" LPKS "LATRAPs" kompleksa apdraudējuma iedarbības zonā (saskaņā ar 2024. gadā objektam veikto rūpniecisko avāriju riska novērtējumu¹ - 410 m rādiusā ap minerālmēslu noliktavām un atklāta tipa laukumiem atrodas:

- "Astarte Nafta" degvielas uzpildes stacija Nr. 24 "Eleja", Lietuvas ielā 28, kas ir C kategorijas paaugstinātas bīstamības objekts, kas saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 21. janvāra noteikumu Nr. 46 "Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts" uzglabā naftas produktus – līdz 129 t un sašķidrinātu naftas gāzi – līdz 3 t;
- valsts galvenais autoceļš A8 (Rīga – Jelgava – Lietuvas robeža);
- valsts reģionālais autoceļš P103 (Dobele – Bauska);
- dzelzceļa līnija Rīga – Meitene;
- viena dzīvokļa ēkas Lietuvas ielā 10, 16, 17 un 23; Kļavu ielā 1 un 3, Bauskas ielā 4, 6 un 8, Tērvetes ielā 1² un 5,
- divu vai vairāk dzīvokļu ēkas Lietuvas ielā 21,
- triju vai vairāk dzīvokļu ēkas Lietuvas ielā 9, 24³, Bauskas ielā 5 un Tērvetes ielā 3.

Balstoties uz minēto rūpniecisko avāriju riska novērtējuma rezultātiem, maksimālā zona, kurā ir sagaidāmi letāli iznākumi LPKS "LATRAPs" kompleksa teritorijā notikušas avārijas rezultātā, ir parādīta 3.1. attēlā.

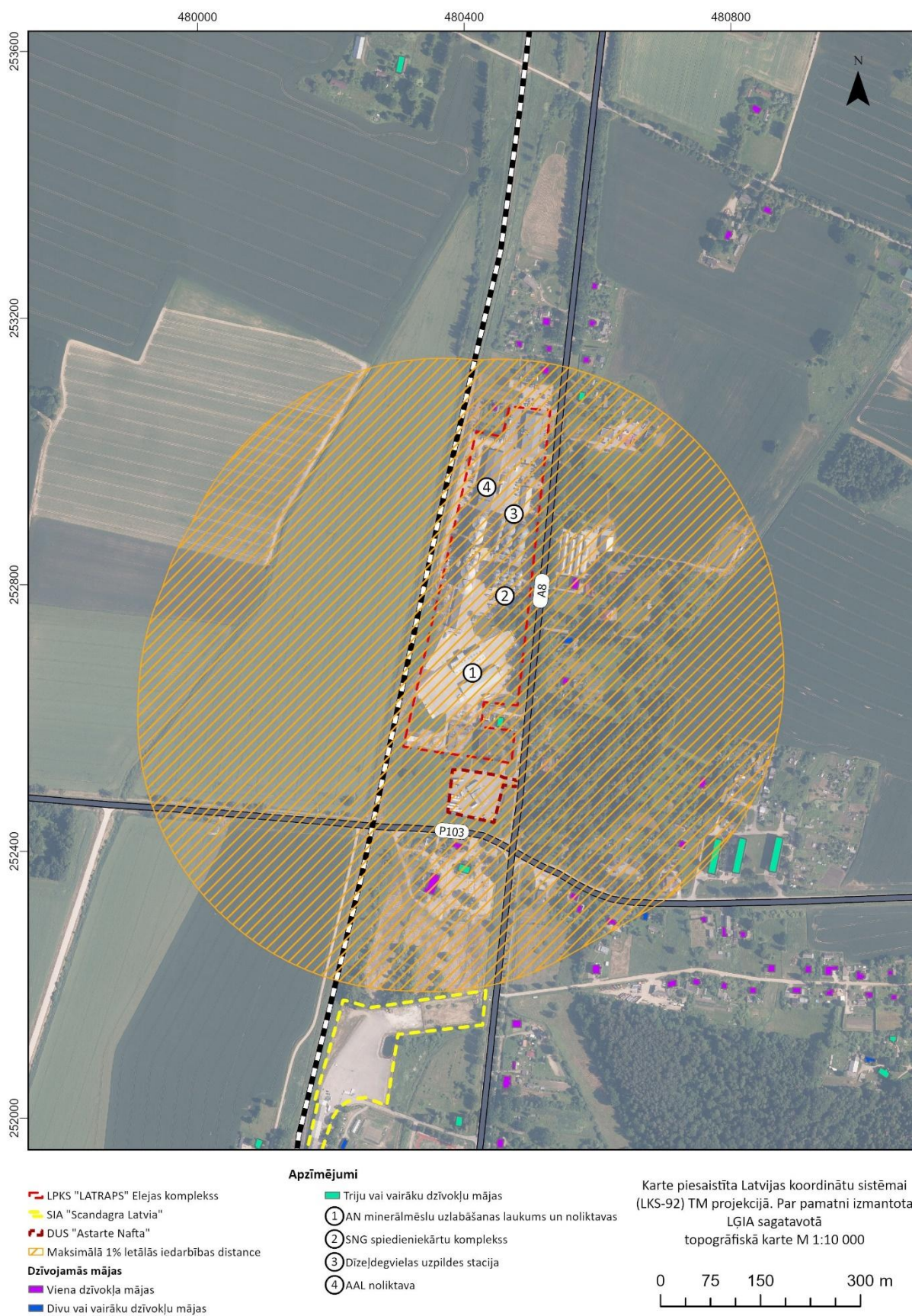
Vidējais iedzīvotāju blīvums pēc statistikas datiem 2023. gadā Elejas pagastā ir 28 cilv./km². Kopējais iedzīvotāju skaits Elejas pagastā pēc statistikas datiem 2023. gadā ir 1837, bet Elejā 1478 iedzīvotāji⁴.

¹ LPKS "LATRAPs" Elejas graudu pirmsapstrādes komplekss, Rūpniecisko avāriju riska novērtējums, SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment", Rīga, 2024. gada aprīlis.

² Saskaņā ar Elejas objekta atbildīgo darbinieku sniegto informāciju, uz 13.05.2024. ēka netiek izmantota kā dzīvojamā māja.

³ Saskaņā ar Elejas objekta atbildīgo darbinieku sniegto informāciju, uz 13.05.2024. Lietuvas ielā 24 ir 2 dzīvojamās ēkas, no kurām viena saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmu, nav reģistrēta (skatīts 03.05.2024.).

⁴ <https://stat.gov.lv/lv> (skatīts 13.05.2024.).

3.1. attēls. Objekts ar tam pieguļošajām teritorijām

4 Informācija par objekta ārējiem apdraudējumiem

4.1 Tehnogēna rakstura ierosinātāji un ārkārtas situācijas

Plānojot darbību un paredzot pasākumus un resursus objekta drošības nodrošināšanai, kā arī reaģēšanai uz iespējamajām avārijām, tiek ņemti vērā arī ārējie apdraudējumi, kas var ietekmēt Objekta darbību un tehnoloģiskās iekārtas, ierīces, ēkas un būves. Kā ārējie riska avoti, kas var apdraudēt objekta darbību identificēti:

- Avārijas blakus esošajos objektos,
- Bīstamo kravu pārvadājumi,
- Teroristiskas darbības un zādzības,
- Ārējo pakalpojumu pārtraukums,
- Dabas katastrofas.

Avārija blakus uznēma teritorijā

LPKS "LATRAPs" objekta tiešā tuvumā atrodas SIA "Astarte nafta" degvielas uzpildes stacija. Attālums no degvielas uzpildes stacijas līdz tuvākajam AN saturošu minerālmēsļu uzglabāšanas vietai (noliktava ar platību 1290 m²) ir aptuveni 110 m.

Tuvākie paaugstinātas bīstamības objekti ir identificēti:

- SIA "Astarte nafta" degvielas uzpildes stacija Nr. 24 "Eleja", Lietuvas ielā 28, kas ir C kategorijas paaugstinātas bīstamības objekts un kas robežojas ar LPKS "LATRAPs" tā dienvidu daļā;
- SIA "Scandagra Latvia" Lietuvas ielā 30, kas ir B kategorijas paaugstinātas bīstamības objekta, kas no LPKS "LATRAPs" atrodas aptuveni 380 m attālumā.

Aptuveni viena km attālumā atrodas SIA "Elagro Trade", kas izvietots "Bērzi", Eleja, Jelgavas novads, un kas saskaņā ar Valsts vides dienesta izsniegto B kategorijas atļauju Nr. JE19IB0008 līdz 350 tonnām amonija nitrātu saturošus minerālmēslus, līdz 7 tonnām sašķidrinātu naftas gāzi un dažādus augu aizsardzības līdzekļus, kas klasificēti gan kā uzliesmojoši, gan videi bīstami.

Gadījumā, ja objektā realizētos rūpnieciskā avārija šajos objektos, potenciāli apdraudēta varētu būt arī LPKS "LATRAPs" Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa teritorija, galvenokārt iedarbība uz cilvēku (toksiska iedarbība vai siltumstarojums, iespējams arī pārspiediens). Mazākā mērā sagaidāma ārēja iedarbība uz bīstamām ķīmiskām vielām.

Bīstamie kravu pārvadājumi

LPKS "LATRAPs" austrumu pusē robežojas ar valsts galvenais autoceļu A8 (Rīga – Jelgava – Lietuvas robeža), bet rietumu pusē ar dzelzceļa līniju Rīga – Meitene.

Saskaņā ar VSIA "Latvijas valsts ceļi" statistikas datiem⁵ pa valsts galveno autoceļu A8 vidējais transportlīdzekļu skaits diennaktī 2022. gadā ir 2115 transportlīdzekļi, savukārt 2023. gadā vidēji 2476 transportlīdzekļi diennaktī ceļa posmā no Elejas līdz Lietuvas robežai. Statistikas dati parāda vidējo visu transportlīdzekļu skaitu, neizdalot atsevišķi vieglos autos, kravas, tai skaitā arī bīstamo

⁵ <https://lvceli.lv/celu-tikls/statistikas-dati/satiksmes-intensitate/>

kravu pārvadātāju skaitu. Attiecīgi šobrīd LPKS "LATRAPs" nav iespējams pārliecināties par bīstamo kravu pārvadājumu intensitāti, kā arī par to, kādas tieši bīstamās kravas tiek pārvadātas.

Arī pa dzelzceļa līniju, kas atrodas objekta rietumu pusē, var tikt pārvadātas dažādas kravas, tai skaitā arī kravas ar bīstamajām ķīmiskajām vielām. Vidēji dzelzceļa sastāvu skaita intensitāte svārstās no 1 sastāva nedēļā nesezonas laikā (ziemas mēneši), līdz vairākiem sastāviem diennaktī sezonas laikā (vasaras un rudens periodā).

Tomēr, notiekot avārijai tiešā LPKS "LATRAPs" objekta tuvumā, var būt sagaidāma gan toksiska ietekme (tiešs apdraudējums personālam), siltumstarojuma, gan pārspiediena ietekme (apdraudējums gan ēkām, gan cilvēkiem). Iespējamās avārijas gadījumā Objekts savas rīcības veiks saskaņā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta rīkojumiem.

4.2 Dabas izraisītās ārkārtas situācijas

Objekta drošību var apdraudēt plūdi, stiprs vējš, zibens izlāde u.c. dabas katastrofas.

Objekta teritorija neatrodas plūdu risku zonā. Tuvākie ūdensobjekti atrodas aptuveni 200 m attālumā no LPKS "LATRAPs" objekta darbības teritorijas.

Apdraudējumu var radīt stipras vēja brāzmas (virs 25 m/s) vai vētras. Pastiprināts vējš var radīt bojājumus tehnoloģiskajām iekārtām, var tikt traucēta elektroenerģijas padeve vētras radīto elektroenerģijas pārvades līniju bojājuma gadījumā.

Stipras lietusgāzes, negaisi un vētras var bojāt un noraut dažādas būvkonstrukcijas. Negaisa laikā zibens var bojāt tehnoloģiskās un ugunsdzēsības vadības sistēmas, kā arī kļūt par ugunsgrēka cēloni. Lai samazinātu šādu iedarbības risku, pa Objektā ir ierīkota zibensaizsardzības sistēma atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Hipotētiski uzņēmuma drošību varētu apdraudēt arī zemestrīces, tomēr tāda veida apdraudējums ir maz ticams, jo Latvijas valsts izvietota reģionā, kurā nav vērojama liela seismiskā aktivitāte.

Objekta teritorijā esošās tehnoloģiskās iekārtas un objekti, projektēti un būvēti, ievērojot Objekta atrašanās vietu un tur valdošos klimatiskos apstākļus. Darba aizsardzības un drošības instrukcijās ir norādīts, pie kādiem meteoroloģiskajiem apstākļiem ir jāpārtrauc paredzētās tehnoloģiskās darbības. Saskaņā ar darba aizsardzības un drošības instrukciju Nr. 53 "Darbam ar amonija nitrāta minerālmēsliem" norādīts, ka vagona izkraušanas darbi tiek pārtraukti sliktas redzamības apstākļos kā sniegunis, lietugāzes, spēcīgs vējš, tumsa.

5 Objektā esošo ēku un būvju un tā darbības īss raksturojums

LPKS "LATRAPs" nodarbojas ar minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu uzglabāšanu un realizāciju, graudu un rapša pieņemšanu, pirmsapstrādi, un rapšu eļļas un rapšu raušu ražošanu, kā arī lauksaimniecības tehnikas tirdzniecību, apkalpošanu un rezerves daļu sagādi.

LPKS "LATRAPs" Elejas graudu pirmsapstrādes komplekss nodarbojas ar:

- Zemnieku apgādi ar ražošanai nepieciešamajām izejvielām, t.sk. minerālmēsliem un augu aizsardzības līdzekļiem;
- Piegādāto graudu un rapša pirmapstrādi, uzglabāšanu;
- Graudu un rapša realizāciju, tajā skaitā eksportu;
- Lauksaimniecības tehnikas tirdzniecību;
- Apkalpošanu, servisu un rezerves daļu sagādi;

- Rapšu eļļas un rapšu raušu spiešanu, uzglabāšanu un realizāciju.

LPKS "LATRAPs" Elejas kompleksā atrodas minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu noliktavas, biroja ēka, minerālmēslu fasēšanas ēka, trīs graudu kaltes, serviss, rapšu raušu un eļļas ražotne, dzelzceļa pievadceļš ar pieņemšanas bedri minerālmēsliem, degvielas uzpildes punkts, sašķidrinātās naftas gāzes noliktava. Graudus uzglabā silosos.

Ēku konstrukcijas ir mūra, dzelzsbetona un/vai metāla. Uzņēmuma teritorijas lielāko daļu, kurā tiek veikta saimnieciskā darbība, sedz cietais segums.

LPKS "LATRAPs" teritorija ir iežogota, lai nepieļautu nepiederošu personu iekļūšanu uzņēmuma teritorijā.

Objektā atrodas arī iekārtas un aprīkojums ražošanas iekārtu uzturēšanai un remontu veikšanai, kā arī ugunsdrošības nodrošināšanai, objekta apgaismošanai, videonovērošanai, apsardzei u.c.

Ēku un ražošanas iekārtu izvietojums uzņēmuma teritorijā parādīts 2. pielikumā.

Funkcionāli Elejas kompleksa teritoriju var iedalīt:

- **Noliktavu zonā, kuras sastāvā ietilpst:**
 - vagonu izkraušanas stacija;
 - noliktavu ēkas;
 - noliktavu laukumi;
 - pārvietojamu konveijeru sistēma beramkravu noliktavas ēkā.
- **Graudu kaltes:**
 - Sašķidrinātās naftas gāzes tehnoloģija.
- **Eļļas ražošanas cehs:**
 - Sašķidrinātās naftas gāzes tehnoloģija tvaika ražošanai.
- **Administratīvā un saimniecības zonā, kuras sastāvā ietilpst:**
 - degvielas uzpildes punkts;
 - remontdarbnīcas;
 - Lauksaimniecības tehnikas tirdzniecības daļas telpas;
 - administratīvās un sadzīves telpas.

Augu aizsardzības līdzekļi tiek piegādāti, uzglabāti un tālāk realizēti tikai ražotāja iepakojumā.

5.1 Cilvēku skaits un darba laiks

LPKS "LATRAPs" Elejas kompleksā darbojas:

- Tirdzniecības daļa – 8 h dienā, darba dienās;
- Lauksaimniecības tehnikas tirdzniecības daļa (turpmāk tekstā – tirdzniecības zāle un/vai serviss) – 8 h dienā, darba dienās;
- Minerālmēslu fasēšana – 8 h darba dienās vai pēc nepieciešamības;
- Kalte strādā laika posmā no 15. jūlija līdz 30. septembrim 24h katru dienu vai pēc nepieciešamības. Pārējā laikā kalte darbojas pēc nepieciešamības;
- Graudu un rapšu pievešana notiek 24h diennaktī augustā un no 8:00 līdz 20:00 – septembrī;
- Rapšu raušu un eļļas ražošanas cehs darbojas 24h - 7 dienas nedēļā, ~11 mēneši gadā.

Cilvēku skaits objektā:

- Darba laikā objektā var atrasties līdz 50 cilvēkiem;
- Ārpus darba laika – līdz 10 cilvēkiem (ražas novākšanas laikā);

Nepārtraukti objektā atrodas:

- Apsardzes dežuranti (24 h/7 dienas nedēļā).

5.2 Tehnoloģiskie procesi un iekārtas

LPKS "LATRAPs" Elejas iecirknī tiek veiktas šādas tehnoloģiskās darbības:

- graudu, rapšu pieņemšana, pirmapstrāde, žāvēšana un uzglabāšana silosos, kā arī iekraušana dzelzceļa vagonos vai autotransportā izvešanai no teritorijas;
- rapšu eļļas un rapšu raušu ražošana;
- dažādu bīstamo un nebīstamo minerālmēslu pieņemšana, uzglabāšana, kā arī nebīstamo minerālmēslu fasēšana;
- iepakotu minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecība.

Galvenie tehnoloģiskie procesi, kurā iesaistītas bīstamās ķīmiskās vielas ir:

- Minerālmēslu pieņemšana pa dzelzceļu;
- Minerālmēslu pieņemšana no autotransporta;
- Minerālmēslu uzglabāšanas noliktavās vai uz atklātiem tipa laukumiem;
- Minerālmēslu realizācija klientiem;
- Augu aizsardzības līdzekļu piegāde kravas automašīnās;
- Augu aizsardzības līdzekļu uzglabāšana;
- Augu aizsardzības līdzekļu realizācija klientiem.

Kā palīgprocesi, kurā iesaistītas darbības ar bīstamajām ķīmiskajām vielām, objektā tiek veikti:

- SNG uzglabāšana, lai nodrošinātu kalšu darbību un rapšu eļļas ražošanu;
- Dīzeļdegvielas uzglabāšana iekšējā transporta darbības nodrošināšanai.
- Papildus LPKS "LATRAPs" teritorijā tiek veikta lauksaimniecības tehnikas tirdzniecība un servisa pakalpojumu sniegšana.

5.2.1 Minerālmēslu tehnoloģija

Nebīstamie minerālmēsli

Nebīstamos minerālmēslu objektā var pieņemt gan safasētā, gan nesafasētā veidā.

Birstošos minerālmēslus padod slēgtos specializētos „hopper” tipa vagonos, kur viena vagona ietilpība ir 70 tonnas. Vienlaikus var izkraut vienu vagonu. Vagona izkraušana no apakšējās lūkas, izmantojot pneimatisko sistēmu. Pa apakšējo lūku minerālmēslus izkrauž pieņemšanas bunkurā, kur pa transportiera lentu nogādā beramkravu noliktavas uzglabāšanas apcirkņos.

Vagonu izkraušanas kompleksa sastāvā ietilpst viens pieņemšanas bunkurs ar slīpām sienām, restes virs pieņemšanas bunkura, zem bunkura – transportieru sistēma, kura savienota ar beramkravu noliktavas ēku. Noliktavas grīdas segums – monolītbetons.

Vagona izkraušanas kārtība:

- vagoni tiek novietoti virs vagonu pieņemšanas bunkura;
- tiek atvērtas vagonu augšējās lūkas;
- konveijeru sistēmas līdz noliktavai, kurā paredzēts uzglabāt kravu, ieslēgšana;
- vagonu apakšējo lūku atvēršana;
- minerālmēslu izbēršana un nogāde pa konveijera sistēmu līdz uzglabāšanas vietai;
- apakšējās un augšējās lūkas tiek aizvērtas;
- sastāva manevrēšana ar uzņēmuma lokomotīvi, uzstādot nākamo vagonu.

Minerālmēslu fasēšana tiek veikta beramkravu noliktavas ēkā speciāli iekārtotā vietā. Minerālmēsli no uzglabāšanas apcirkņiem ar tehnikas palīdzību tiek iebērti fasēšanas iekārtas bunkurā, no kura ar lentu un norijas palīdzību tiek nogādāti uz fasētāja tvertni, no kuras ar dozatora palīdzību tiek safasēti minerālmēsli noteiktos tilpuma *big-bag* maisos.

Minerālmēslu fasēšanas procesā ir iesaistīts krāvējs ar traktortehniku, kurš pieved minerālmēslus, un divi operatori. Vienas maiņas laikā iespējams safasēt līdz 200 tonnām minerālmēslu. Procesu kontroli un vadību nodrošina operatori. Fasēšanas process – **manuāls**.

Fasēšanas iekārtas apkope tiek nodrošināta vismaz reizi gadā.

Safasētos minerālmēslus, izmantojot iekrāvējus, novieto uz uzglabāšanas vietām vai iekrauj autotransportā izvešanai no objekta. Minerālmēslu izvešana pa dzelzceļu – netiek veikta.

Par kravas drošu nogādāšanu līdz patērētājiem, atbildīgs ir autotransporta vadītājs, kurš arī, atkarībā no autotransporta ietilpības un kravnesības, nosaka maksimāli pieļaujamo iekraujamo minerālmēslu daudzumu. Visiem autotransporta vadītājiem, kuri veic bīstamo kravu pārvadājumus, ir bīstamu kravu pārvadāšanai paredzētā transportlīdzekļu vadītāja apliecība, saskaņā ar Latvijas Republikai saistošo Eiropas valstu nolīgumu par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR nolīgums), kā arī visi autotransporta vadītāji un iekrāvēji ir instruēti darbam ar amonija nitrāta minerālmēsliem, to bīstamību.

Amonija nitrātu saturoši minerālmēsli

AN minerālmēsli objektā tiek pieņemti tikai safasētā veidā par dzelzceļu vai ar autotransportu.

Fasētos AN saturošus minerālmēslus no dzelzceļa vagoniem izkrauj ar autoiekrāvēju un novieto noliktavās vai uz atklātiem laukumiem. Vagonus izkrauj pa vienam. Izkraušanas laiks aptuveni 20-30 minūtes. Dzelzceļa vagonu izkraušanas vieta uz dzelzceļa pievadceļa nedaudz pirms nefasēto minerālmēslu kravu izbēršanas nojumes. Izkraušanas darbus veic speciāli šiem darbiem apmācīti darbinieki.

Minerālmēslu piegādi ar autotransportu uz objektu nodrošina ar LPKS "LATRAPs" vai līgumorganizāciju autotransportu. Visiem autotransporta vadītājiem, veicot bīstamo kravu pārvadājumus, nepieciešama bīstamu kravu pārvadāšanai paredzēto transportlīdzekļu vadītāja apliecība, saskaņā ar Eiropas valstu nolīgumu par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR nolīgums). Autovadītāju pienākumi un atbildība līgumorganizācijām tiek noteikta sadarbības līgumos par pakalpojumu veikšanu, bet uzņēmuma darbiniekiem amata aprakstos un darba līgumos. Katra autovadītāja pienākums, iebrūcot objekta teritorijā, ir ievērot ADR prasības un iekšējās kārtības noteikumus uzņēmuma teritorijā.

Vienlaikus objektā var atrasties līdz 8000 t fasētu AN saturošu minerālmēslu, no kuriem līdz 4300 t tiek izvietoti noliktavās, bet 3700 t uz atklātiem tipa laukumiem.

AN saturošus minerālmēslus var uzglabāt 2 noliktavās, kur vienas noliktavas platība ir 1030 m², bet otras 1290 m², un atklāta tipa laukumos ar platību 1198 m² un 6645 m².

Noliktavas ēkas sastāv no metāla nesošajām konstrukcijām un apjūmta tērauda loksnēm, grīdas betonētas.

Atklāta tipa laukumi ir ar betona vai asfalta cieto segumu.

Uzglabāšanas laikā AN saturoši minerālmēsli tiek īpaši uzraudzīti, lai tie nenonāk saskarē ar mitrumu, naftas produktiem un citām ugunsbīstamām vielām.

Fasētie AN minerālmēsli, kas uzglabāti uz atklātiem uzglabāšanas laukumiem tiek pārsegti ar speciāliem pārsegumiem, kas aizsargā no nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem, tai skaitā lietūs un tiešiem saules stariem. Vasaras sezonā, AN saturoši minerālmēsli objektā tiek uzglabāti nelielos apjomos un tikai zem nojumes, lai izvairītos no tiešu saules staru un lietūs ietekmes.

AN saturošu minerālmēsli izvešana tiek veikta ar autotransportu.

Iekraušana autotransportā notiek ar iekrāvēja palīdzību. Iekraušanas operāciju vada iekrāvēja vadītājs, kas arī atbild par procesa drošu veikšanu. Par kravas drošu nogādāšanu līdz zemniekiem atbildīgs ir autotransporta vadītājs, kurš arī, atkarībā no autotransporta ietilpības un kravnesības, nosaka iekraujamo minerālmēsli daudzumu, taču vienas kravas apjoms nepārsniedz 24 t.

Visiem autotransporta vadītājiem, kuri veic bīstamo kravu pārvadājumus, ir bīstamu kravu pārvadāšanai paredzētā transportlīdzekļu vadītāja apliecība, saskaņā ar saistošo Eiropas valstu nolīgumu par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR nolīgums), kā arī visi autotransporta vadītāji un iekrāvēji ir instruēti darbam ar AN minerālmēsliem, to bīstamību.

5.2.2 Sašķidrinātas naftas gāzes tehnoloģija

Objektā ir izvietots viens SNG spiedieniekārtu komplekss, kas sastāv no 2 pazemes tvertnēm (apbērtas) ar katras tilpumu 30 m³, gāzes padeves sūkņa FAS NZ 12-5 ar ražību 10 l/min un iztvaikotāja ar jaudu 1200 kg/h.

SNG spiedieniekārtu komplekss projektēts atbilstoši tā brīža ES prasībām un nozares standartiem.

Vienlaicīgi objektā var atrasties līdz 33 t sašķidrinātas naftas gāzes, taču vidēji atrodas ~8 t.

Spiedieniekārtu komplekss aprīkots ar drošības vārstiem. Maksimālais atļautais darba spiediens 15,6 bar. Maksimālais atļautais uzpildījuma līmenis 85%.

SNG objektā tiek izmantota kalšu, rapšu eļļas darbības nodrošināšanai, kā arī administratīvās ēkas un darbnīcu ēkas apkurei. SNG tiek padota pa pazemes cauruļvadiem ar spiedienu 0,5-1,5 bar.

5.2.3 Dīzeļdegvielas tehnoloģija

Objekta teritorijā ir izvietots moduļveida dīzeļdegvielas uzpildes punkts ar dīzeļdegvielas uzpildes tvertni, kuras tilpums ir 20 m³.

Dīzeļdegviela paredzēta tikai uzņēmuma autotransporta darbības nodrošināšanai.

Degvielas uzpildes modulis sastāv no degvielas dubultsienu tvertnes un aprīkojums degvielas uzpildei transportlīdzekļos, ieskaitot uzskaites mezglu, degvielas sūkni, degvielas līmeņa mērīšanas un kontroles sistēmu, degvielas pildni. Degvielas konteinera tilpums ir 20 m³. Virszemes tvertne izvietota uz cietā seguma. Tehnoloģiskās iekārtas ir iezemētas. Bīstamās iekārtas pārbaudei piesaistīta kompetenta institūcija.

Dīzeļdegvielas uzpildes modulis projektēts atbilstoši tā brīža ES prasībām un nozares standartiem.

Iespējamo nolikumu savākšanai, tiek izmantots absorbents, kas glabājas pie dīzeļdegvielas uzpildes punkta. Degvielas uzpildes punkta apkopi un remontu nodrošina līgumorganizācija. Tvertnes iepildi nodrošina no augšas.

5.2.4 Augu aizsardzības līdzekļu saņemšana un uzglabāšana

AAL pie noliktavas pieved ar kravas automašīnām, izkrauj ar frontālo iekrāvēju un novieto atbilstošajā noliktavas zonā.

AAL LPKS "LATRAPs" tiek pieņemti un uzglabāti tikai ražotājā iepakojumā. Uzglabāšanas apjomi vienam iepakojumam tipiski no 1 l līdz 25 l.

5.2.5 Elejas graudu pirmapstrādes komplekss

Komplekss sastāv no būvēm: graudu pieņemšanas ēkas, graudu uzglabāšanas bunkuriem, norijas torņa ēkas, graudu kaltēm, graudu iebēršanas vietas kravas automašīnas un graudu iebēršanas vietas dzelzceļa vagonos.

5.2.6 Rapšu eļļas ražošanas cehs

Viens no uzņēmuma darbības veidiem ir rapšu eļļas ražošana ar spiešanas metodi. Saražoto rapšu eļļu uzglabā stacionārajās tvertnēs un izved ar autocisternām.

Rapšu eļļa nekvalificējas kā bīstama ķīmiska viela. Produkta uzliesmošanas temperatūra ir +225,5 °C.

5.3 Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojumu raksturojums

5.3.1 Ūdensapgāde, tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām

Ūdeni uzņēmumā izmanto tikai sadzīves un automazgātavas vajadzībām – līdz 1500 m³ gadā, iegūst no teritorijā esošas grodu akas. Sadzīves notekūdeņi – tiek novadīti Elejas pagasta kanalizācijas tīklos, saskaņā ar SIA „Jelgavas novada KU” noslēgto līgumu.

Ugunsdzēsības vajadzībām izveidotas 3 ūdens ņemšanas vietas - 2 dīķi (tilpums 400 m³ un 300 m³), kuri ir aprīkoti ar ūdens ņemšanas akām, lai nodrošinātu piekļuvi jebkurā gadalaikā; betonēti pazemes rezervuāri, ar ietilpību 200 m³. Ziemā tiek tīrīti piebraucamie ceļi, lai nodrošinātu ugunsdzēsības transporta piekļuvi ūdens ņemšanas vietai.

Tuvākā ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vieta ārpus objekta teritorijas ir aptuveni 300 m uz D – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk tekstā - VUGD) Jelgavas daļas Elejas posteņa dīķis.

5.3.2 Kanalizācija

Ražošanas procesā notekūdeņi nerodas. Notekūdeņi no uzņēmuma automazgātavas (līdz 500 m³/gadā), tiek attīrīti eļļas atdalītājā, kas kopā ar sadzīves notekūdeņiem (līdz 1000 m³/gadā) tiek novadīti uz SIA “Jelgavas novada KU” notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu.

Lietus notekūdeņu attīrīšanai uzņēmuma teritorijā (centrālajā, rietumu daļā) ir izbūvēti smilšu ķērāji (gūlijas), kuri mehāniski attīra lietus notekūdeņus no cietajām daļiņām. Savāktie lietus ūdeņi tiek novadīti grāvī, kas tek gar dzelzceļu, pārējie infiltrejas augsnē.

5.3.3 Elektroapgāde

Elektroenerģiju piegādā uz līguma pamata AS “Sadales tīkls”. Elektroenerģiju izmanto tehnoloģisko iekārtu darbināšanai, telpu un teritorijas apgaismojumam, ventilācijai.

Elektroenerģija objektam tiek pievadīta no 4 transformatoru apakšstacijām (3 fāžu). Elektrības atslēgšanās vietas ir parādītas 3. pielikumā.

Elektroenerģijas pārtraukuma gadījumā tehnoloģiskais process tiek automātiski apturēts un bīstamību nerada tādā mērā, lai tie būtu par cēloni rūpnieciskai avārijai, līdz ar to alternatīvas elektroenerģijas apgādes sistēmas objektā nav.

Automātiskās ugunsgrēka un atklāšanas trauksmes signalizācijas sistēmas elektroenerģijas padeves pārtraukuma gadījumā darbību nodrošina alternatīvās enerģijas apgādes ierīces – nepārtrauktās barošanas sistēmas (UPS).

Esošajā ražošanas sistēmā visi procesi notiek normālos agregātstāvokļos (vielas ir cietā veidā) bez vielu pārejas no viena agregātstāvokļa otrā, tāpēc elektroenerģijas padeves pārtraukuma rezultātā visas darbības un tehnoloģiskie procesi, kas saistīti ar noliktavas darbību (vagonu izbēršana, minerālmēslu transportēšana vai jaukšana) apstāsies, kas savukārt nevar būt par iemeslu rūpnieciskas avārijas izraisīšanai.

Autonomi elektroenerģijas avoti objektā nav nepieciešami.

5.3.4 Siltumapgāde

LPKS "LATRAPs" Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksā atrodas 3 apkures katli, no kuriem viens ar jaudu 48,6 kW izvietots darbnīcās, bet 2 apkures katli ar jaudu 110,2 kW – biroja telpās.

Par kurināmo tiek izmantota SNG. Gāzes katli biroja un darbnīcu telpās ir aprīkoti ar gāzes noplūdes sensoriem, kas automātiski atslēdz gāzes padevi tās noplūdes gadījumā.

Atsevišķā telpās - laboratorijā, kaltes vadības telpās, AAL noliktavas daļā, kur tiek uzglabāti AAL, kuriem nepieciešama temperatūra virs 0 °C, kā arī eļļas ražošanas cehā tiek nodrošināti elektriskie sildītāji.

5.3.5 Ventilācija

LPKS "LATRAPs" Elejas kompleksā piespiedu ventilācija ir nodrošināta sekojošās telpās:

- Birojā;
- Tirdzniecības zālē;
- Servisā;
- Darbnīcā;
- Fasēšanas noliktavā;
- Eļļas cehā.

Biroja ēka ir nodrošināta ar pieplūdes - izplūdes ventilācijas sistēmām atbilstoši telpu lietošanas vajadzībām. Ventilācijas un gaisa kondicionēšanas iekārtas ir ierīkotas atbilstoši ražotāja tehnisko noteikumu, kā arī ventilācijas un gaisa kondicionēšanas iekārtu izbūvi reglamentējošo būvnormatīvu ugunsdrošības prasībām. Lauksaimniecības tehnikas remonta telpās ir dabīgā un mehāniskā ventilācijas sistēma.

Putekļu uztveršanai, kuri rodas graudu pirmapstrādes un žāvēšanas procesā, uzstādīti cikloni. Silosu vēdināšanu nodrošina ventilatori.

Pārējās objekta ēkās ir dabīgā ventilācija.

5.4 Objekta apsardzības sistēma

Objekta teritorija ir nožogota ar žogu. Apsardzes funkcijas veic apsardzes darbinieki, veicot teritorijas fizisku apsardzi 24 h diennaktī. Apsardzes darbinieki regulāri veic objekta apgaitas, kā arī seko videonovērošanas kamerām. Objekta teritorija ir slēgta ārpus darba laika.

Apsardzes dežuranti ārkārtas situācijā piedalās operatīvajā apziņošanā un pasākumos, pamatojoties uz CA plānu.

Ēkās uzstādīta apsardzes signalizācija.

Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācija (AUATS) ir izvietota:

- Birojā;
- Tirdzniecības zālē;
- Servisā;
- Darbnīcās;
- AAL noliktavā;
- 1. un 2. graudu pieņemšanā;
- Miežu kompleksā;
- Eļļas cehā;
- Fasēšanas noliktavā.

Gadījumā, ja nostrādā (AUATS), trauksmes signāls tiek padots uz apsardzes pulti, un nostrādā trauksmes signāļdevējs. Pie apsardzes un signalizācijas pulsts nodrošināta 24 h dežūra.

Objektā ir 3 iebraukšanas vietas.

Dzelzceļa vārti ir noslēgti un tos atver tikai, ievedot kravas vai izvedot tukšos dzelzceļa sastāvus.

Ārpus darba laika operatīvos pasākumos objektā nodrošina apsardzes dienesta darbinieki.

Objektā ierīkota apsardzes videonovērošanas sistēma.

Diennakts tumšajā laikā objekta teritorija ir pilnībā apgaismota.

5.5 Objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā ražojamo, lietojamo, apsaimniekojamo vai uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi

5.5.1 Objekta iekšējie apdraudējumi

Iekšējie riska objekti LPKS "LATRAPs" ir tehnoloģiskās iekārtas, kurās tiek veiktas darbības ar bīstamajiem ķīmiskajiem produktiem – amonija nitrāta minerālmēsliem, sašķidrināto gāzi un dīzeļdegvielu un tie ir:

- Dzelzceļa vagonu izkraušanas vieta;
- Minerālmēsļu transportieru sistēma;
- Minerālmēsļu uzglabāšanas noliktavas un laukumi;
- Iekšējā transporta tehnika, kas veic minerālmēsļu iekraušanu autotransportā;
- Sašķidrinātās naftas gāzes spiedieniekārtu komplekss;
- Tehnoloģiskie cauruļvadi;
- Dīzeļdegvielas uzpildes punkts.

Riska izpausmes veidi var būt:

- Amonija nitrāta dekompozīcija, ugunsgrēks (amonija nitrāts oksidētājs, kas veicina degšanu);
- Sašķidrinātās naftas gāzes noplūde (ugunsgrēks, sprādziens);
- Dīzeļdegvielas noplūde (vides piesārņojums, ugunsgrēks);
- Augu aizsardzības līdzekļu noplūde (vides piesārņojums).

5.5.2 Bīstamās iekārtas

Objektā atrodas šādas bīstamās iekārtas (skatīt 5.1. tabulu), kas ir reģistrētas Patērētāju tiesību aizsardzības centra uzturētājā Bīstamo iekārtu reģistrā.

5.1. tabula. Bīstamo iekārtu saraksts.

Nr.	Bīstamās iekārtas nosaukums	Reģistrācijas numurs bīstamo iekārtu reģistrā
1.	Spiedieniekārtu komplekss (tvaika katls) THERMINDUS 2000	5SK023572
2.	Viensijas tilta celtnis	1CK009026
3.	Degvielas uzpildes stacija	1DU028021
4.	Stacionārā SNG uzglabāšanas spiedtvertne	2S1027341
5.	Stacionārā SNG uzglabāšanas spiedtvertne	2S1027342

5.5.3 Bīstamās vielas un to maisījumi

Objektā tiek veiktas darbības ar šādām bīstamajām ķīmiskajām vielām:

- Amonija nitrātu saturoši minerālmēsli (turpmāk – AN saturoši minerālmēsli);
- Sašķidrināta naftas gāze (turpmāk – SNG);
- Dīzeļdegviela;
- Augu aizsardzības līdzekļi (turpmāk – AAL).

5.2. tabulā sniegta amonija nitrāta, sašķidrinātas naftas gāzes un dīzeļdegvielas bīstamo ķīmisko vielu klasifikācija un raksturojums. Plašāka informācija par šīm vielām ir sniegta drošības datu lapās (skatīt 4. pielikumu).

LPKS "LATRAPs" pieņem tikai tādus AN saturošus minerālmēslus, kam ir veikts detonācijas tests atbilstoši EIROPAS PARLAMENTA un PADOMES REGULA (ES) 2019/1009 (2019. gada 5. jūnijs), ar ko nosaka noteikumus par to, kā tirgū dara pieejamus ES mēslošanas līdzekļus, un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1069/2009 un (EK) Nr. 1107/2009 un atceļ Regulu (EK) Nr. 2003/2003 prasībām.

5.2. tabula. Bīstamo ķīmisko vielu un produktu maksimālie daudzumi objektā

Nr.	Bīstamā ķīmiskā viela	CAS Nr.	Vielas bīstamība		Izmantošanas veids	Maksimālais iespējamais daudzums objektā (tonnas)	Izmantotais daudzums gadā
			Klasifikācija	Marķējums			
1.	Amonija nitrāts	6484-52-2	H272: var pastiprināt degšanu; oksidētājs H319: Izraisa nopietnu acu kairinājumu	GHS03 GHS07	Minerālmēsli lauksaimniecībai	8 000	40 000
2.	SNG	Propāns (CAS Nr. 74-98-6)	H220 (Flam. Gas 1; uzliesmojoš a gāze)	GHS02 GHS04	Kurināmais	33	1 250

		Butāns (CAS Nr. 106-97-8)	H280 (Press. Gas; saspiesta gāze)				
3.	Dīzeļdegviela	68334-30-5	H226: Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki H304: Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos H315: Kairina ādu H332: Kaitīgs ieelpojot H351: Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi H373: Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā H411: Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām	GHS08 GHS02 GHS07 GHS09	Degviela transportlīdzekļiem	16,34	1 500

Augu aizsardzības līdzekļi

Objektā veic darbības ar dažādiem augu aizsardzības līdzekļiem (AAL), kuri tiek izvietoti atsevišķā noliktavā.

Izvērtējot objektā izmantoto augu aizsardzības līdzekļu bīstamību atbilstoši MK noteikumu 131. 1. pielikuma klasifikācijai, tos var iedalīt 3 grupās:

- AAL, kas atbilst bīstamo vielu kategorijai "E1" iedaļai - bīstams videi;
- AAL, kas atbilst bīstamo vielu kategorijai "E2" iedaļai - bīstams videi;
- AAL, kas atbilst bīstamo vielu kategorijai "P5c" iedaļai – uzliesmojoši šķidrumi.

6 Īss kopsavilkums par iespējamo rūpniecisko avāriju attīstības variantiem

Rūpniecisko avāriju risku identifikācijai un izvērtēšanai, LPKS "LATRAPs" pieaicina kompetentus pakalpojumu sniedzējus. Pēdējais objekta skaitliskais rūpniecisko avāriju riska novērtējums ir veikts 2024. gadā, piesaistot SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" riska novērtēšanas speciālistus.

Riska novērtējums veikts ar skaitliskā riska novērtēšanas metodi – noteikti riska scenāriji, aprēķinātas šo scenāriju varbūtību skaitliskās vērtības un novērtētas iespējamo avāriju sekas un to radītā apdraudējuma iespējamā izplatība. Riska novērtējums balstīts uz Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas vadlīnijās⁶ (turpmāk *Vadlīnijas*) aprakstītajiem pamatprincipiem. Dokumenta sagatavošanā ņemtas vērā arī Nīderlandē izdotās vadlīnijas cieto minerālu neorganisko mēslošanas līdzekļu uzglabāšanai PGS 7⁷.

Vadlīnijās pamatā dotas norādes par negadījumu iespējamību tehnoloģiskām iekārtām, kuras saistītas ar šķidru vai gāzveida ķīmisko vielu pārkraušanu un uzglabāšanu. Tas saistāms ar to, ka birstošu ķīmisko vielu nokļūšana ārpus tehnoloģiskām iekārtām tūlītēji nav saistīta ar avārijas seku iedarbību cilvēkam vai apkārtējai videi, taču AN minerālmēslošanas bīstamības un iespējamo avārijas scenāriju un to riska raksturošanai izmantota papildu informācija no šajā dokumentā aprakstītās literatūras.

Nosakot notikumu pamatvarbūtību vielu kraušanas operācijās, ņemta vērā statistika par iekšējā transporta ugunsgrēku varbūtībām objekta teritorijā, saskaņā ar literatūrā⁸ sniegto informāciju, savukārt kravas automašīnas aizdegšanās varbūtība raksturota saskaņā ar Lielbritānijas veselības un drošības komitejas izdoto publikāciju⁹.

6.1 Iespējamo rūpniecisko avāriju attīstības varianti un to sekas procesos ar augu aizsardzības līdzekļiem

Augu aizsardzības līdzekļi, kuri klasificēti kā ūdens organismiem bīstamas vielas var radīt apdraudējumu apkārtējā vidē, ja tiek bojāts to iepakojums, kā rezultātā notiek bīstamo vielu noplūde vidē. AAL noplūdes gadījumiem var izskatīt sekojošus scenārijus:

- AAL iepakojuma bojāšana transportlīdzekļa izkraušanas/iekraušanas laikā;
- AAL iepakojuma bojāšana to uzglabāšanas laikā noliktavā;
- Ugunsgrēks AAL noliktavā.

Novērtējot AAL noplūdes risku, ir ņemts vērā, ka AAL ir iepakoti nelielos tilpumos (viena iepakojuma tilpums ir līdz 25 litriem), līdz ar to bojājot 1-2 iepakojumus nav paredzama liela noplūde. Savukārt daudzu iepakojumu vienlaicīgas sabojāšanas iespējas ir mazas.

⁶ Committee for the Prevention of Disasters, Guidelines for quantitative risk assessment, "Purple Book" CPR 18E, Hague: Committee for the Prevention of Disasters, 1999.

⁷ PGS 7: Vaste minerale anorganische meststoffen – Opslag, Richtlijn voor de veilige opslag van vaste minerale anorganische meststoffen Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 7:2020 versie 0.2 (april 2020)

⁸ Qest Intermodal Logistics at Enfield EIS, PHA, Rev2, 2005.

⁹ Health and Safety Commission, A paper by: Dr. Peter Harper and Mr. Dave Adams, Explosion Based LUP Siting Policy for Ammonium Nitrate Sites.

Darbības ar AAL, kas atbilst bīstamo vielu kategorijai "P5c" iedaļai – uzliesmojoši šķidrumi, tiek veiktas salīdzinoši nelielos apjomos. Lai arī šīs vielas var piedalīties un veicināt ugunsgrēka attīstību, ņemot vērā to īpašības (uzliesmošanas temperatūru) un uzglabāšanas apstākļus (atsevišķo iepakojumu tilpumu), šo vielu uzglabāšana kā potenciālais ugunsgrēka iemesls uzskatāma par maz iespējamu. Arī potenciālo avāriju seku iedarbības apjoms un apdraudējuma potenciāls saistīts ar risku darba vidē. Ugunsgrēks AAL noliktavā varētu izraisīt iepakojuma bojāšanu ar vielu izplūdi un līdzdalību ugunsgrēkā ar sadegšanas produktu izdalīšanos, kas var būt arī bīstami cilvēka dzīvībai.

Ņemot vērā ar AAL saistīto avārijas scenāriju ietekmes lokālo potenciālu, to detalizēts izvērtējums rūpniecisko avāriju riska novērtējumā nav iekļauts.

6.2 Iespējamo rūpniecisko avāriju attīstības varianti un to sekas procesos ar amonija nitrāta minerālmēsliem

Minerālmēslu kraušanu un pārvietošanu veic, izmantojot iekrāvējus, kas varētu tikt uzskatāms par nozīmīgāko apdraudējumu AN minerālmēslu uzglabāšanas drošībai, jo tehnikas ugunsgrēka gadījumā var būt sagaidāma siltumstarojuma iedarbības izplatība, kas noteiktos apstākļos var apdraudēt arī bīstamo vielu drošību.

Kā otrs potenciālās aizdedzināšanas avots, AN minerālmēslu pārkraušanas procesā, uzskatāma kravas automašīna, kas objektā atrodas minerālmēslu uzkraušanas laikā.

Dzelzceļa vagonu pārvietošanai tiek izmantota arī lokomotīve, taču riska novērtējumā tiek pieņemts, ka lokomotīve dzelzceļa vagonus objektā nogādā stumjot un novāc tos velkot, līdz ar to lokomotīves iebraukšana minerālmēslu uzglabāšanas laukumā tuvumā nav nepieciešama.

Veicot avārijas seku modelēšanu, kā kritērijs, kas raksturo avārijas iedarbības uz cilvēka dzīvību robežu, visu veidu avārijas gadījumos tiek lietota cilvēka 1% letalitātes (bojā ejas) iedarbības zona.

Ņemot vērā, ka no AN minerālmēslu termiskās sadalīšanās procesos izdalītajām vielām tiešu toksiskās iedarbības bīstamību rada slāpekļa oksīdi, avārijas seku iedarbība un tās izplatība novērtēta avārijas scenārijiem, kuros sagaidāma NO₂ izdalīšanās. Bīstamo ķīmisko vielu termiskās sadalīšanās rezultātā izdalītā NO₂ intensitāte aprēķināta izmantojot Norvēģijas kompānijas *Gexcon AS* avāriju seku iedarbības izplatības modelēšanas datorprogrammu *Effects*. Savukārt tālākās cilvēka dzīvībai bīstamās iedarbības izplatības attālums noteikts izmantojot šīs kompānijas datorprogrammu *Riskcurves*, kurā ietverta informācija par meteoroloģiskajiem apstākļiem objekta apkārtnē, līdz ar to noteikts maksimāli tālākās iedarbības attālums, kurā varētu tikt sasniegta slāpekļa dioksīda cilvēka dzīvībai bīstamā iedarbība.

Slāpekļa dioksīda izdalīšanās intensitāte, atkarīga no laukuma, kurā notiek sadalīšanās process, līdz ar to katrā no avārijas scenārijiem izskatīti atšķirīgi aprēķinu laukumi NO₂ izdalīšanās intensitātes noteikšanai.

Veicot riska analīzi izskatītas 2 ugunsgrēka attīstības fāzes.

- Sākotnēji aizdegoties transporta vienībai vai noliktavai, ugunsgrēks attīstīsies mazākā degšanas laukumā un mazākā laukumā notiks iedarbība uz AN minerālmēsliem. Vienlaicīgi ugunsgrēks izdalīs arī mazāku siltumenerģijas daudzumu.
- Degšanai attīstoties visā ugunsgrēkā iesaistītajā transportlīdzeklī vai noliktavā degšana notiks ar atklātu liesmu, izdalot lietu siltuma enerģijas daudzumu.

Degšanas procesā radušās siltumenerģijas daudzumam ir būtiska ietekme uz degšanas rezultātā izdalīto toksisku gāzu izplatību – lielāks siltumenerģijas daudzums samazina toksisko gāzu izplatību piezemes slāņos.

Veicot aprēķinos pieņemts, ka:

- Sākotnējā ugunsgrēka stadijā:
 - Iekrāvēja ugunsgrēka gadījumā minerālmēslu sadalīšanās notiek 1 m² laukumā;
 - Kravas automašīnas ugunsgrēka gadījumā 5 m² laukumā;
 - Noliktavas ugunsgrēka gadījumā 10 m² laukumā.
- Ugunsgrēkam attīstoties visā transportlīdzekļa vai uzglabāšanas kaudzes apjomā:
 - Iekrāvēja ugunsgrēka gadījumā minerālmēslu sadalīšanās notiek 10 m² laukumā
 - Kravas automašīnas ugunsgrēka gadījumā 25 m² laukumā;
 - Noliktavas ugunsgrēka gadījumā 10 m² laukumā (kā nelabvēlīgākā situācija pieņemts viena nefasētu minerālmēslu uzglabāšanas nodalījuma laukums).

Tālāk dotajā 6.1. tabulā sniegta informācija, kas raksturo aprēķina rezultātā iegūto 1% letālās iedarbības distanci ugunsgrēka radītas AN minerālmēslu sadalīšanās gadījumā pie riska novērtējumā lietotajiem meteoroloģiskajiem apstākļiem.

6.1. tabula. Avāriju seku izplatības attālumi izskatītajos avārijas scenārijos, kurā iesaistīti AN saturoši minerālmēsli

Scenārija Nr.	Scenārijs	1 % letālās iedarbības distance (m)	
		F 1,5	D 5
Aprēķinu rezultāti ugunsgrēkam sākotnējā stadijā (gruzdēšana) (toxic NO ₂ dispersion)			
AN1	Iekrāvēja ugunsgrēks (pilna apjoma)	100	29
AN2	Iekrāvēja ugunsgrēks (10% no pilna apjoma)	21	-
AN3	Kravas automašīnas ugunsgrēks (pilna apjoma)	267	67
AN4	Kravas automašīnas ugunsgrēks (10% no pilna apjoma)	176	47
AN5	Ugunsgrēks noliktavā (vienas pilnas kaudzes 300 t)	410	96
AN6	Ugunsgrēks noliktavā (10% no vienas pilnas kaudzes 300 t)	100	30
AN7	Ugunsgrēks laukumā (vienas pilnas kaudzes 300 t)	410	96
AN8	Ugunsgrēks laukumā (10% vienas pilnas kaudzes 300 t)	100	30
Aprēķinu rezultāti attīstoties ugunsgrēkam (intensīva degšana) (plume rise from fire)			
AN9	Iekrāvēja ugunsgrēks	8	42
AN10	Kravas automašīnas ugunsgrēks	10	57
AN11	Ugunsgrēks noliktavā	14	81
AN12	Ugunsgrēks laukumā	14	81

Atbilstoši aprēķiniem var redzēt, ka palielinoties ugunsgrēka intensitātei, palielinās arī ugunsgrēkā iesaistīto vielu daudzums un tiek pieņemts lielāks degšanas laukums, tomēr vienlaicīgi arī palielinās ugunsgrēka radītās siltumenerģijas daudzums, kas kaitīgās gāzes nogādā augstākos atmosfēras slāņos un cilvēka dzīvības apdraudējuma attālums piezemes līmenī samazinās.

Sākotnējā ugunsgrēka seku iedarbība varētu būt sagaidāma arī ugunsgrēka noslēguma fāzē, kad ugunsgrēks nedeg ar pilnu liesmu, bet gruzd un vēl ir saglabājušies amonija nitrāta minerālmēsli, kas varētu turpināt sadalīties.

Modelēšanas rezultāti liecina, ka tālākā avārijas seku nelabvēlīgā iedarbība sagaidāma noliktavas ugunsgrēka ar toksisku dūmgāzu izdalīšanos ugunsgrēka sākuma stadijā. Šādā avārijā potenciāli apdraudētā teritorija vizualizēta 6.1. attēlā.

6.1. attēls. Maksimālās 1% letālās iedarbības distance ugunsgrēka gadījumā, kā rezultātā notiek AN minerālmēslu termiska sadalīšanās minerālmēslu noliktavā

Riska novērtējuma ietvaros veikta arī individuālā riska modelēšana, kurā, ņemot vērā notikumu varbūtības, to ietekmējošos faktorus, meteoroloģisko apstākļu ietekmi un izskatīto avārijas scenāriju seku izplatības potenciālu, noteiktas individuālā riska zonas. Individuālā riska zonas izmantojamas riska samazināšanas pasākumu nepieciešamības identificēšanai un teritorijas plānošanas vajadzībām.

6.3 Iespējamo rūpniecisko avāriju attīstības varianti un to sekas procesos ar sašķidrinātu naftas gāzi

Analizējot SNG tehnoloģiju, aplūkoti scenāriji, kas saistīti ar SNG autocisternu, gan arī negadījumi, kas varētu atgadīties SNG uzglabāšanas tvertnes uzpildīšanas procesā.

SNG izplūdes gadījumā avārija atkarībā no izplūdes apstākļiem un aizdedzināšanas ierosinātāju pastāvēšanas var attīstīties vairākos veidos:

- izplūdušas SNG kriogēnā iedarbība;
- gāzes mākoņa sprādziens vai ugunsgrēks;
- izplūdušās gāzes peļķes ugunsgrēks.

SNG izplūde no autocisternas (20 tonnas), atkarībā no bojājuma veida, būs saistīta ar lielāku vai mazāku izplūdušās vielas apjoma daļu, kas uzreiz gāzes veidā izplatās atmosfērā, un daļu, kas kā šķidrums izplūst un iztvaiko no peļķes.

Aprēķinos ņemts vērā, ka autocisternu pieņemšana paredzēta uz laukuma ar šķembu segumu.

SNG izplūdes gadījumā iespējamā kriogēnā iedarbība varētu būt sagaidāma tiešā izplūdes vietas tuvumā, apdraudot autocisternas izliešanas procesā iesaistītos darbiniekus.

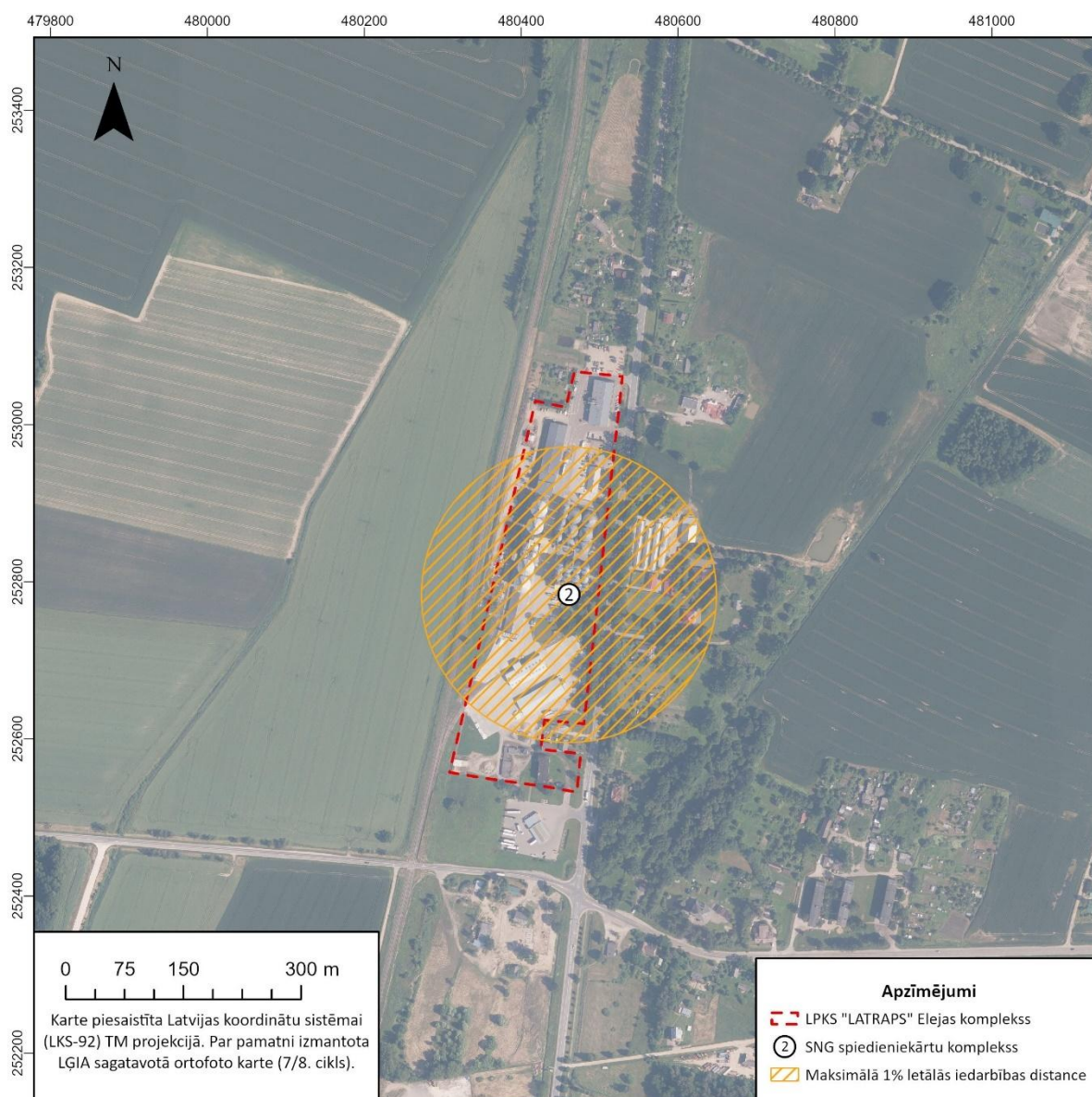
Informācija par modelēšanas rezultātā iegūtajām iedarbības distancēm aplūkotajiem avārijas scenārijiem pie vēja 1,5 F un 5 D dota 6.2. tabulā.

6.2. tabula. Ar SNG piegādi un uzglabāšanu saistīto avārijas scenāriju seku sagaidāmā izplatība

Scenārijs	Avārijas sekas	Maksimālā 1% letālā iznākuma distance [m]	
		F 1,5	D 5
SNG autocisterna			
G1	Tūlītēja izmete eksplozija (pārspiediena iedarbība)	168	172
	Iztvaikošana no peļķes un eksplozija (pārspiediena iedarbība)	70	40
	Peļķes ugunsgrēks (siltumstarojuma iedarbība)	70	78
G2	Eksplozija (pārspiediena iedarbība)	44	33
	Strūklas ugunsgrēks (siltumstarojuma iedarbība)	39	42
G3	Eksplozija (pārspiediena iedarbība)	40	30
	Strūklas ugunsgrēks (siltumstarojuma iedarbība)	33	35
G4	Eksplozija (pārspiediena iedarbība)	5	4
	Strūklas ugunsgrēks (siltumstarojuma iedarbība)	3	5
G5	Pārspiediena un siltumstarojuma iedarbība (BLEVE)	188	
SNG uzglabāšanas tvertnes			
G6	Tūlītēja izmete eksplozija (pārspiediena iedarbība)	168	172

	Izvaikošana no peļķes un eksplozija (pārspiediena iedarbība)	70	40
	Peļķes ugunsgrēks (siltumstarojuma iedarbība)	70	78
G7	Eksplozija (pārspiediena iedarbība)	91	64
	Strūklas ugunsgrēks (siltumstarojuma iedarbība)	59	59

Atbilstoši 6.2. tabulā apkopotajiem datiem tālākā avāriju seku iedarbība SNG piegādes procesā sagaidāma piegādes autocisterna BLEVE avārijas gadījumā, kad 1 % letālā iedarbība var izplatīties līdz 188 m no avārijas vietas (skatīt 6.2. attēlu).

6.2. attēls. Maksimālās 1% letālās iedarbības distance SNG BLEVE gadījumā

6.4 Iespējamo rūpniecisko avāriju attīstības varianti un to sekas procesos ar dīzeļdegvielu

Analizējot dīzeļdegvielas tehnoloģiju, aplūkoti scenāriji, kas saistīti ar dīzeļdegvielas autocisternu pieņemšanu un dīzeļdegvielas tvertnes uzglabāšanas procesiem.

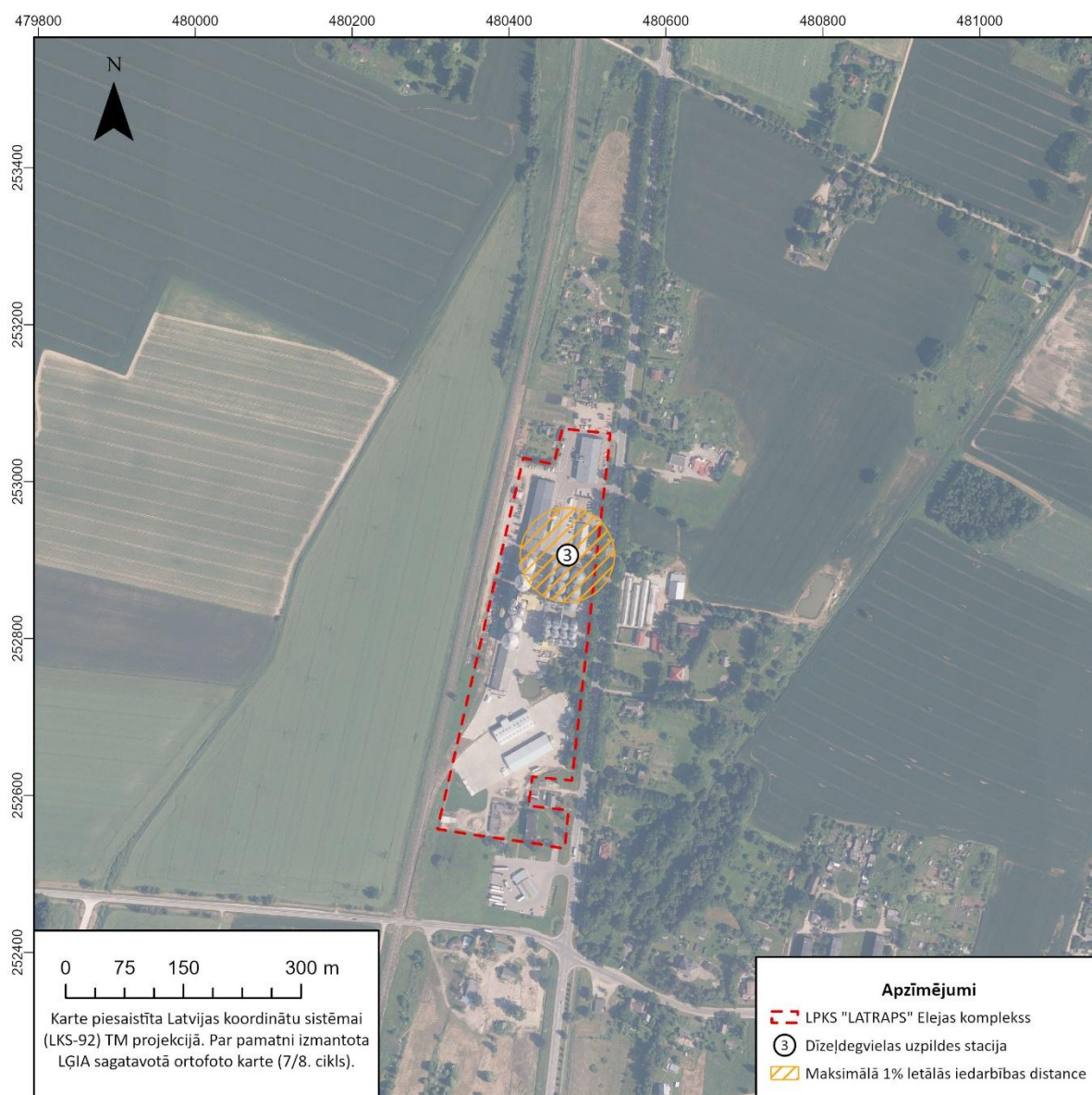
Dīzeļdegvielas izplūdes gadījumā avārija atkarībā no izplūdes apstākļiem un aizdedzināšanas ierosinātāju pastāvēšanas var attīstīties kā izplūdušās degvielas peļķes ugunsgrēks.

Aprēķinos ņemts vērā, ka autocisternu pieņemšana paredzēta uz laukuma ar cieto segumu. Avāriju seku modelēšanas rezultāti ir parādīti 6.3. tabulā.

6.3. tabula. Ar dīzeļdegvielu piegādi un uzglabāšanu saistīto avārijas scenāriju seku sagaidāmā izplatība

Scenārijs	Avārijas sekas	Siltumstarojuma iedarbība	
		Maksimālā 1% letālā iznākuma distance [m]	
		1,5 F	5 D
Dīzeļdegvielas autocisterna			
D1	Peļķes ugunsgrēks (siltumstarojuma iedarbība)	35	42
D2		10	12
D3		10	10
D4		2	-
Dīzeļdegvielas uzglabāšanas tvertne			
D5	Peļķes ugunsgrēks (siltumstarojuma iedarbība)	50	60
D6		24	30
D7		5	7

Dīzeļdegvielas tvertnes sabrukuma un šāda avārijas scenārija gadījumā notikuša peļķes ugunsgrēka potenciāli apdraudētā teritorija attēlota 6.3. attēlā.

6.3. attēls. Maksimālā 1% letālās iedarbības distance dīzeļdegvielas peļķes ugunsgrēka gadījumā

6.5 Riska matrica

Riska novērtējumam un tā rezultātu attēlošanai izmantota riska matrica, kurā vienlaicīgi redzamas divas riska komponentes:

- Negadījuma / avārijas atgadišanās iespējamība;
- Potenciālās sekas šāda negadījuma/avārijas realizēšanās gadījumā.

Notikuma iespējamība raksturota norādot iespējas apskatītajam negadījumam notikt noteiktā laika periodā. Iespējamības vērtējums balstīts uz riska novērtējumā iesaistīto ekspertu pieredzi un pieņēmumiem par līdzīga tipa negadījumu atgadišanās iespējamību. Kā potenciālo seku raksturotājs izmantota iepriekš aprēķinātā maksimālā 1 % letālās iedarbības distance katrā no analizētajiem avārijas scenārijiem.

Nemot vērā minētos kritērijus, noteiktie riski pozicionēti riska matricā (skatīt 6.4. tabulu). Avāriju riska nozīmība noteikta, izmantojot riska matricas lauku krāsas, kur:

Ļoti augsts risks

	Augsts risks
	Vidējs risks
	Zems risks
	Ļoti zems risks

Error! Reference source not found.-6.4. apakšpunktā aprakstītie avārijas scenāriji riska matricā pozicionēti izmantojot tiem piešķirtos scenārija numurus.

Riska matrica izmantojama, gan riska samazināšanas pasākumu plānošanai, gan avāriju gatavības nodrošināšanas vajadzībām. Riska matricā nosakāmas avārijas scenāriju prioritātes – jo augstāka avārijas scenārija prioritāte, jo nepieciešams pievērst lielāku uzmanību pasākumiem negadījumu nepieļaušanai, kā arī nodrošināt gatavību šādiem scenārijiem.

Avārijas scenārija prioritātes tiešā veidā atkarīgas no noteiktā riska vērtības:

Maznozīmīgs risks – ļoti zems riska līmenis, kura vadībai papildus riska samazināšanas pasākumi nav nepieciešami. Gatavība avārijas situācijās jāuztur.

Nozīmīgs risks – zems riska līmenis, papildus riska samazināšanas pasākumi nav nepieciešami, bet jāizvērtē tehniski – ekonomiskās iespējas ieviest riska samazināšanas pasākumus. Gatavība avārijas situācijās jāuztur.

Vidējs risks – pieļaujams riska līmenis, taču nepieciešams pievērst pastiprinātu uzmanību potenciālajai bīstamībai un gatavībai reaģēt avārijas situācijās. Iespēju robežās jāparedz papildu riska samazināšanas pasākumi.

Augsts risks – nepieļaujami augsts riska līmenis, kura mazināšanai riska samazināšanas pasākumi jāveic nekavējoties un jāpievērš pastiprināta uzmanība gatavībai avārijas situācijās.

Ļoti augsts risks - nepieļaujami augsts riska līmenis, kas norāda, ka darbības ir jāpārtrauc. Tās drīkst atsākt tikai pēc adekvātu riska samazināšanas pasākumu ieviešanas.

6.4. tabula. Objekts rūpniecisko avāriju riska matrica

		Sekas (maksimālā 1% letālās iedarbības distance)				
		Līdz 50 m	50-100 m	100-200 m	200-500 m	>500 m
Iespējamība	≥ 1 × gadā					
	< 1 × gadā > 1 × 100 gados					
	< 1 × 100 gados > 1 × 10000 gados					
	< 1 × 10000 gados > 1 × 1000000 gados	AN2; D3; D4; D7	AN6	AN4	AN3	
	≤ 1 × 1000000 gados	G3; G4; G5; D1; D2; D6	AN1; AN8; G2; G7; D5	G1; G6; G10	AN5; AN7	

7 Civilās aizsardzības organizācija objektā

Objekta civilās aizsardzības galvenie uzdevumi ir:

- Nodrošināt Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma un citu normatīvo aktu prasību ievērošanu un izpildi objektā;
- Nodrošināt cilvēku, vides un īpašuma drošību;
- Sagatavot objekta darbiniekus darbam iespējamo apdraudējumu gadījumos;
- Nodrošināt maksimālu objektu darba stabilitāti ārkārtas situācijās;
- Mazināt nodarīto kaitējumu cilvēkam, videi un īpašumam, ja notikusi avārija;
- Plānot un veikt atjaunošanas pasākumus.

7.1 Darbinieku pienākumi civilās aizsardzības nodrošināšanai, ierobežošanai un likvidēšanai

Saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumu objekta īpašnieka vai tā tiesiskā valdītāja pienākums ir nodrošināt:

- objekta drošumu, kā arī uzturēšanu un ekspluatēšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām un tā, lai neradītu draudus cilvēku, vides un īpašuma drošībai;
- civilās aizsardzības pasākumu plānošanu un īstenošanu;
- paaugstinātas bīstamības objektā nodarbināto iepazīstināšanu ar paaugstinātas bīstamības objekta civilās aizsardzības plānu, kā arī tā kopijas uzglabāšanu objektā un šā plāna ievērošanas kontroli;
- nodarbināto apmācību civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas jomā.

Tāpat Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs ir atbildīgs un apdraudējuma gadījumā nodrošina:

- savlaicīgu agrīno brīdināšanu un cilvēku informēšanu par nepieciešamo rīcību un evakuēšanu no objekta;
- nekavējošu attiecīgo valsts vai pašvaldības institūciju informēšanu par apdraudējumu un veiktajiem pasākumiem tā novēršanai;
- īpašuma evakuēšanu no objekta, ja tā ir iespējama un nerada draudus cilvēku dzīvībai un veselībai;
- visa nepieciešamā atbalsta sniegšanu pēc attiecīgo valsts vai pašvaldības institūciju amatpersonu pieprasījuma.

Katra darbinieka obligāts pienākums ir ziņot vadībai par jebkuriem ārkārtas situāciju gadījumiem vai apstākļiem, kas to var izraisīt. Vadītājiem ir pienākums nekavējoties organizēt ārkārtas situāciju novēršanu, nepieciešamības gadījumā paziņojot par to attiecīgiem valsts un pašvaldības dienestiem.

Visiem objekta darbiniekiem ir jāiepazīstas un jāseko CA plāna principiem. Darbinieku pienākumi attiecībā uz CA nodrošināšanu ir:

- civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas normatīvo aktu ievērošana; CA plānā sniegtās informācijas ievērošana;
- tehnoloģisko instrukciju, ugunsdrošības, darba aizsardzības, u.c. dokumentu prasību ievērošana.

Darbinieki veic operatīvos pasākumus apdraudējuma pārvarēšanai:

- operatīvo dienestu un uzņēmuma vadības apziņošana avārijas, ugunsgrēka vai apdraudējuma gadījumā, saskaņā ar apziņošanas shēmu;
- pasākumus, kuri ir noteikti darba aizsardzības un ugunsdrošības instrukcijās, (operāciju pārtraukšana, evakuācija), veikšana;
- apmācītu darbinieku piedalīšanās ugunsdzēsības pasākumos, ugunsgrēka sākotnējā fāzē, ja nav apdraudējums veselībai un dzīvībai;
- piedalīšanās izbirušu un izlijušu ķīmisko vielu savākšanā vai novietošanā bīstamo atkritumu konteinerā, ja ir konstatēts vielas piesārņojums (tikai speciāli apmācīti darbinieki).

LPKS "LATRAPs" pienākumi un atbildība civilajā aizsardzības jomā tiek deleģēta ar rīkojumiem.

7.2 Atbildīgā persona par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas kārtību

LPKS "LATRAPs" Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksā kā atbildīgā persona par civilo aizsardzību, ir norīkots **Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs Juris Jundulis** (tālrunis: 29542165, e-pasts: juris.jundulis@latraps.lv), kurš pārrauga CA plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un sekas samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un ir atbildīgs par sekas likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas.

Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa tehnisko vadītāju prombūtnes laikā aizvieto **LPKS "LATRAPs" tehniskais vadītājs Mārtiņš Dauksts** (tālrunis: 26018753 martins.dauksts@latraps.lv).

7.3 Atbildīgā persona par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām

Atbildīgā persona par sakariem un sadarbību ar kompetentajām institūcijām LPKS "LATRAPs" ir Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs Juris Jundulis (tālrunis: 29542165, e-pasts: juris.jundulis@latraps.lv), savukārt prombūtnes laikā šos pienākumus veic: LPKS "LATRAPs" tehniskais vadītājs Mārtiņš Dauksts (tālrunis: 26018753 martins.dauksts@latraps.lv).

7.1. tabulā ir apkopota informācija par LPKS "LATRAPs" atbildīgo darbinieku sadarbību un sadarbības jautājumiem ar citām valsts iestādēm.

7.1. tabula. Atbildīgās personas un sadarbības jomas

Nr.	Atbildīgā persona	Amats	Sadarbības iestāde	Sadarbības joma
1.	Juris Jundulis	Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests	CA plāna atbilstības nodrošināšanā;

	Mārtiņš Dauksts	Tehniskais vadītājs		Objekta ugunsdrošības stāvokļa atbilstošā uzturēšanā un kontrolē; Katastrofas ierobežošana un likvidēšana rūpnieciskās avārijas gadījumā
	Juris Jundulis	Elejas graudu pirmapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests	NMPD izsaukšana palīdzības sniegšanai cietušajiem un viņu nogādāšanai ārstniecības iestādēs
	Mārtiņš Dauksts	Tehniskais vadītājs		
	Juris Jundulis	Elejas graudu pirmapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs	Jelgavas novada pašvaldības Civilās aizsardzības komisija	Informācijas nodošana par objekta iekšējiem bīstamības avotiem, iespējamām avārijām objektā; Informācijas saņemšana reģionālas vai valsts mēroga katastrofas vai tās draudu gadījumā; Iespējama ārējo resursu iesaistīšana avārijas seku likvidēšanā
	Mārtiņš Dauksts	Tehniskais vadītājs		
	Juris Jundulis	Elejas graudu pirmapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs	Valsts policija, Pašvaldības policija	Sabiedriskās kārtības nodrošināšanā; Rīcība terorisma draudu gadījumā; Policijas izsaukšana draudu saņemšanas gadījumos objektā
	Mārtiņš Dauksts	Tehniskais vadītājs		
	Juris Jundulis	Elejas graudu pirmapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs	Valsts vides dienesta Dienvidkurzemes Reģionālā vides pārvalde	Piesārņojuma novēršanā, izmeklēšanā un kontrolē; Sanācijas uzdevuma izstrādē;
	Mārtiņš Dauksts	Tehniskais vadītājs		
2.	Ina Rjabceva	Darba aizsardzības vecākā speciāliste	Valsts darba inspekcija	Nelaimes gadījumu izmeklēšanā darba vietā
3.	Vilnis Vaitekūns	Bīstamo kravu pārvadājumu drošības padomnieks	Transporta nelaimes gadījumu izmeklēšanas birojs, Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija	Bīstamo kravu avāriju pārvaldībā

7.4 Objekta ugunsdzēsības dienests, civilās aizsardzības u.c. vienības

Objektā ar rīkojumu ir izveidota Bīstamu kravu izraisītu avāriju situāciju lokalizācijas grupa (turpmāk tekstā – Avārijas grupa).

Rīkojums par avārijas grupas izveidi ir pievienots 8. pielikumā. Avārijas grupas sastāvā ir šādi darbinieki:

- Lokomotīves vadītājs;
- Iekrāvēja vadītājs;
- Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa speciāli norīkoti darbinieki;
- Nepieciešamības gadījumā var tikt iesaistīti citi darbinieki.

Par kopēju avāriju un to seku likvidācijas organizēšanu un vadību objektā kopumā atbild LPKS "LATRAPs" Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs.

8 Darbinieku teorētiskā un praktiskā apmācība civilās aizsardzības jautājumos

Katram darbiniekam reizi gadā tiek veiktas teorētiskās apmācības civilās aizsardzības jautājumos. Apmācības tiek veiktas atbilstoši 17. pielikumā pievienotajai programmai "Darbinieku apmācība civilajā aizsardzībā", kura ir izstrādāta, pamatojoties uz Ministru kabineta 2017. gada 5. decembra noteikumu Nr. 716 "Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam".

Savukārt ne retāk kā vienu reizi trīs gados tiek organizētas praktiskās civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības atbilstoši MK noteikumu Nr. 563 un MK noteikumu Nr. 131 prasībām. Pēdējo praktisko civilās aizsardzības mācību dokumentācija ir pievienota 9. pielikumā.

Apmācību laikā tiek analizētas potenciāli iespējamās avārijas, kā arī iespējami reaģēšanas varianti un iespējamās kļūdas, t.sk. apskatot jautājumus par:

- objekta iekšējiem un ārējiem apdraudējumiem un aizsardzību no tiem;
- rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā objektā;
- darbinieku apziņošanas kārtību;
- rīcībām, dzirdot trauksmes signālu;
- evakuācijas kārtību.

LPKS "LATRAPs" tehniskais vadītājs nodrošina sadarbību ar VUGD un citām valsts un pašvaldības organizācijām un operatīvajiem dienestiem kopēju civilās aizsardzības mācību organizēšanā.

Darbinieku apmācība pirmās palīdzības sniegšanā tiek nodrošināta atbilstoši 2010. gada 3. augusta MK noteikumu Nr. 713 "Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptiecināšanas medicīnisko materiālu minimumu" noteiktajām prasībām, pieaicinot speciālistus vai organizācijas, kas tiesīgas veikt šādas apmācības. Apmācības pirmās palīdzības sniegšanā organizē nodrošina ārpalpojums.

Darbinieku teorētiskā un praktiskā apmācība par pasākumiem, kurus paredzēts veikt rūpnieciskās avārijas vai katastrofas gadījumā ārpus objekta teritorijas, LPKS "LATRAPs" Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs vai Tehniskais vadītājs organizē sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām valsts institūcijām vai avārijas dienestiem.

9 Pasākumi, kas samazina risku darbiniekiem darba vietā un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā

Objekts nodrošina pasākumus, kas samazina risku darbiniekiem darba vietā un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā:

- Darbinieku instruktāža;
- Buklets apmeklētājiem, kurā noteiktas drošības prasības objektā;
- Darba atļauju norīkojumu sistēma;
- Darbinieku un apakšuzņēmēju uzraudzība un kontrole;
- Teritorijas norobežošana un apsardze.

9.1 Darbinieku brīdināšana un informēšana avārijas vai katastrofas gadījumā

Darbinieku un apmeklētāju, kas atrodas objekta teritorijā, brīdināšanu par draudiem, un turpmāku informēšanu apdraudējuma gadījumā tiek veikta, izmantojot šādus resursus:

- Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma;
- Manuālo ugunsgrēka trauksmes signalizācijas iedarbināšanas ierīci (trauksmes pogu);
- Trauksmes sirēnu;
- Tiešo saziņu mutiski;
- Mobilos tālruņus (tikai ārpus sprādzienbīstamās darba vides).

9.2 Darbinieku rīcība pēc brīdinājuma saņemšanas

Saņemot brīdinājuma signālu, ikvienam darbiniekam:

1. Nekavējoties jāpārtrauc tehnoloģiskais process (ja tas ir noteikts darbinieka darba aizsardzības instrukcijā vai rīkojumiem);
2. Nekavējoties pa tuvāko evakuācijas ceļu jādodas uz drošu pulcēšanās vietu;
3. Rīkoties atbilstoši atbildīgo personu norādījumiem.

9.3 Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā

Visi objekta apmeklētāji, kas ierodas objektā tiek iepazīstināti ar bukletā "Vispārējās drošības prasības teritorijā" iekļauto informāciju. Apmeklētāju uzraudzību un drošības pasākumus, nodrošina pavadošā persona, pie kuras ieradīs apmeklētājs.

Līgumorganizāciju darbiniekiem izvirzītās drošības prasības, abu uzņēmumu pušu pienākumi un atbildība, kā arī attiecīgo darbu veikšanas izglītības un kvalifikācijas prasības tiek noteiktas noslēgtajos līgumos.

Drošības pasākumi darbiniekiem ir noteikti rīcības plānos, ugunsdrošības instrukcijās un darba aizsardzības instrukcijās.

Vispārējie drošības pasākumi, kas jāievēro objektā:

- Autotransporta pārvietošanās, kustības un ātruma ierobežojumi, tai skaitā autostāvvietu noteikšana;
- Personāla pārvietošanās un piekļuves ierobežojumu ievērošana;
- Ķīmisko vielu izvietošana objektā, ievērojot šo vielu savstarpējās savietojamības prasības (nepieciešamības gadījumā, nosakot atbilstošus drošības pasākumus);

- Darba drošības prasību ievērošana, tai skaitā objekta teritorijā izvietoto drošības zīmju ievērošana;
- Ugunsdrošības prasību ievērošanu (smēķēšanas vietu noteikšana, ugunsbīstamu darbu atļaujas u.c.);
- Rīcība apdraudējuma gadījumā (evakuācija, pulcēšanās vietas).

10 Nevēlamu notikumu reģistrēšanas un ārējās brīdināšanas sistēma

10.1 Kārtība, kādā reģistrē nevēlamus notikumus, nelaimes gadījumus vai tiešus rūpnieciskās avārijas draudus

Nevēlamo notikumu, nelaimes gadījumu un rūpniecisko avāriju izmeklēšanu un izvērtēšanu objektā veic Darba grupa, kuru izveido un vada LPKS "LATRAPs" Tehniskais vadītājs.

Ražošanas procesa vadības, uzraudzības nodrošināšanai un tehnisko kļūmju dokumentēšanai ir ieviests un uzturēts elektroniskais apkopju žurnāls *Alldevice*, kurā fiksē katras iekārtas plānveida profilaktisko uzraudzību, kā arī atklātos defektus un veiktos remontdarbus.

Ugunsaizsardzības sistēmu apkopei un remontam tiek piesaistīta līgumorganizācija, kura veic ierakstus Ugunsaizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālā un ziņo par konstatētajiem defektiem un veiktajām apkopēm un remontiem.

Informāciju par kļūdām un defektiem izmanto:

- iekārtu remontu grafiku izstrādei;
- nepieciešamo uzlabojumu plānošanai;
- negadījumu cēloņu analīzei.

Rūpnieciskās avārijas gadījumā šī informācija var kalpot avārijas cēloņu noskaidrošanai un analīzei. Papildus iepriekš minētajai informācijai rūpnieciskās avārijas gadījumā tiks analizētas organizatoriskās un administratīvās kļūdas, kā arī drošības sistēmas efektivitāte.

Bīstamo ķīmisko vielu noplūdes

Bīstamo ķīmisko vielu noplūdes gadījumā, atbilstoši normatīvo aktu prasībām par vides piesārņojumu tiek informēta Valsts vides dienesta Dienvidrietumu reģionālā vides pārvalde. Par informēšanu atbild Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs vai LPKS "LATRAPs" Tehniskais vadītājs, kurš nodrošina arī sadarbību ar valsts institūcijām notikuma apstākļu izmeklēšanā un piesārņojuma novēršanā.

Drošības konsultants sniedz informāciju un sagatavo ziņojumu rakstiskā veidā par jebkuru bīstamo kravu pārvadāšanas, iekraušanas vai izkraušanas laikā notikušu negadījumu vai pārkāpumu Objektā, kas radījis draudus personas veselībai, drošībai, īpašumam vai kaitējumu apkārtējai videi. Ziņojumu pēc pieprasījuma komersants iesniedz Valsts policijā (ja komersanta darbība saistīta ar autopārvadājumiem) vai Valsts dzelzceļa tehniskajā inspekcijā (ja komersanta darbība saistīta ar dzelzceļa pārvadājumiem). SNG noplūdes gadījumā tiek informēts SIA "LATVIJAS PROPĀNA GĀZE" avārijas dienests, kas ir SNG piegādātājs LPKS "LATRAPs".

Nelaiemes gadījums un tā reģistrēšana

Nevēlamu notikumu, nelaimes gadījumu un rūpniecisko avāriju reģistrēšana un izmeklēšana paredzēta saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 25. augusta noteikumu Nr. 950 „Nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība”.

Ja noticis nelaimes gadījums, nodarbinātie – cietušie un liecinieki – nekavējoties par to ziņo darba devējam, tiešajam darba vadītājam vai darba aizsardzības vecākajam speciālistam. Personas, kurām ir ziņas par notikušo nelaimes gadījumu, kā arī cietušie un liecinieki, ja tie nav nodarbinātie, par notikušo nelaimes gadījumu ziņo Valsts darba inspekcijai.

Nelaiemes gadījuma izmeklēšanā darba devējs iesaista:

- darba aizsardzības vecāko speciālistu;
- nodarbināto uzticības personu vai darbinieku pārstāvi;
- citas atbildīgās personas, ja nepieciešams.

Bīstamo iekārtu avārijas izmeklēšana

Ja avārijā iesaistīta bīstamā iekārta, tās reģistrēšana un izmeklēšana tiks veikta saskaņā ar Ministru kabineta 2008. gada 14. jūlija noteikumiem Nr. 535 „Bīstamo iekārtu avāriju izmeklēšanas kārtība” prasībām.

Rūpnieciskās avārijas izmeklēšana

Savukārt nevēlamu notikumu un rūpniecisko avāriju reģistrēšana un izmeklēšana tiks veikta atbilstoši MK noteikumu Nr. 131 XI nodaļas „Rīcība un pasākumi rūpnieciskās avārijas vai tās draudu gadījumā un pēc rūpnieciskās avārijas” un 8. pielikuma „Rūpnieciskās avārijas izvērtēšanas un informācijas sniegšanas kritēriji” prasībām.

10.2 Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par nevēlamu notikumu, tiešiem rūpnieciskās avārijas draudiem vai rūpniecisko avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām

Nevēlama notikuma gadījumā, LPKS “LATRAPs” Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs vai LPKS “LATRAPs” tehniskais vadītājs:

- nekavējoties nodrošina rūpnieciskās avārijas novēršanai paredzēto pasākumu īstenošanu;
- izvērtē radušos situāciju;
- informē VUGD par radušos situāciju un iespējamajiem draudiem;
- ja nepieciešams, veic citus pasākumus.

Rūpnieciskās avārijas vai to draudu gadījumā LPKS “LATRAPs” Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs vai LPKS “LATRAPs” tehniskais vadītājs, nekavējoties:

- informē VUGD par pastāvošiem draudiem;
- informē Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu par cietušo skaitu;
- informē Valsts un pašvaldības policiju par līdzdalību objekta teritorijas apsardzē un sabiedrības kārtības uzturēšanā;
- informē Valsts vides dienesta Dienvidrietumu reģionālo vides pārvaldi bīstamo ķīmisko vielu noplūdes gadījumos;
- Informē Jelgavas novada pašvaldību par Civilās aizsardzības komisijas iesaistīšanu;
- Informē Patērētāju tiesību aizsardzības centru par avāriju, kurā iesaistīta bīstamā iekārta;
- Informē Valsts darba inspekciju par nelaimes gadījumu darba vietā;

- Informē elektrotīklu infrastruktūras uzturēšanas dienestus par elektrības pārtraukuma gadījumiem un to atjaunošanu normālā stāvoklī;
- Informē citas sadarbības līgumorganizācijas, kuru sadarbība noteikta savstarpējos līgumos.

Kārtība, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem ziņo VUGD, pašvaldībai un citām institūcijām, ir noteikta objekta apziņošanas shēmā (skatīt 7. pielikumu).

Sakaru nodrošināšanai avārijas situācijās objektā izmanto:

- sakariem ar VUGD un citiem operatīvajiem dienestiem – mobilo tālruni;
- sakariem ar pašvaldību un valsts institūcijām – mobilo tālruni.

10.3 Informāciju, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtību, kādā atbildīgā persona sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama

Jebkuram, kurš sazinās ar glābšanas dienestu par Objektā notikušu avāriju vai tās draudiem sākotnējā brīdinājumā jāiekļauj:

- Objekta adrese: LPKS "LATRAPs" Elejas graudu pirmsapstrādes komplekss, Lietuvas iela 16a, Eleja, Jelgavas novads.
- Īss avārijas situācijas apraksts (piemēram, kur deg, kas deg).
- Informācija par cietušo skaitu.
- Atbildes uz dispečera jautājumiem.
- Sava uzvārds un telefona numurs pēc dispečera lūguma.

Pēc sākotnējā brīdinājuma sniegšanas ziņotājs sarunu ar glābšanas dienesta dispečeru nepārtrauc pirmais un nodrošina, ka ir sazvānāms, ja dienestam rodas nepieciešamība sazināties atkārtoti.

10.4 Kārtību un veidu, kādā atbildīgā persona par rūpniecisko avāriju vai tiešiem rūpnieciskās avārijas draudiem brīdina objektā nodarbinātos, apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus, apdraudētās darbības vietas un organizācijas

Atbildīgā persona objektā nodarbinātos un apmeklētājus par rūpniecisko avāriju vai tiešiem rūpnieciskās avārijas draudiem brīdina, izmantojot:

- trauksmes sirēnu;
- automātisko ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmu;
- manuālo ugunsgrēka trauksmes signalizācijas iedarbināšanas ierīci (trauksmes pogu);
- mobilos tālruņus (tikai ārpus sprādzienbīstamās zonas);
- fizisku apmeklēšanu.

Ārpus objekta iedzīvotāju un citu apkārtējo brīdināšanai var tikt izmantota trauksmes sirēna. Papildus cilvēku informēšanu var nodrošināt VUGD vai citi operatīvie dienesti savā atbildības jomā, atkarībā no apdraudējuma veida un mēroga.

11 Pasākumi nevēlama notikuma ierobežošanai un likvidēšanai

Rūpniecisko avāriju riska samazināšanas pasākumus var iedalīt divās grupās:

- Patstāvīgie riska samazināšanas pasākumi, kuri nodrošina objekta drošu darbību un nepārtrauktu attīstību;
- Vienreizējie riska samazināšanas pasākumi, kuri saistīti ar vienreizējām investīcijām noteiktas darbības jomas uzlabošanai.

Periodiski veicamie riska samazināšanas pasākumi ir darbinieku apmācība, kvalifikācijas celšana un viņu gatavības pārbaudes. LPKS "LATRAPs" Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa darbiniekiem ir izveidots darbinieku apmācību plāns.

Pie regulāri veicamajiem pasākumiem pieder arī iekārtu uzturēšana darba kārtībā, kas saistīta ar iekārtu regulārām pārbaudēm, atbilstības pārbaudēm un plānveida apkopēm un remontiem.

Elejas kompleksa iekārtas ir iedalāmas divās grupās:

1. mobilās transporta vienības – autoiekrāvēji, automašīnas, traktortehnika u.c.
2. stacionāri tehnoloģiskie mezgli – transportieri, izbēšanas bunkuri, uzglabāšanas noliktavas, kaltes, apkures katli, tvaika ražošanas iekārtas, sašķidrinātās naftas gāzes spiedieniekārtu komplekss, dīzeļdegvielas uzpildes punkts u.c.

Par tehnoloģisko iekārtu tehnisko stāvokli, tehnoloģisko iekārtu tehnisko apkopju un remonta grafiku izpildi un izpildāmo darbu kontroli atbild Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs.

Tehnoloģisko iekārtu uzturēšanas darbos var tikt iesaistīti gan uzņēmuma tehniskie darbinieki, gan arī līgumorganizācijas.

Objekta ēkās un teritorijā drošības zīmes izvietojamas atbilstoši Ministru kabineta 2002. gada 3. septembra MK noteikumos Nr. 400 "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā" noteiktajām prasībām.

Objektā tiek nodrošināta zibensaizsardzība atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 30. jūnija noteikumu Nr. 333 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība"" prasībām. Regulāri tiek veiktas zemējuma un zibensaizsardzības pārbaudes.

Pie pastāvīgiem riska samazināšanas pasākumiem pieskaitāma arī objekta teritorijas uzraudzība un fiziska apsardze, nodrošina 24 h apjomā 7 dienas nedēļā.

Vienreizējos rūpniecisko avāriju riska samazināšanas pasākumus, kas nav tieši saistīti ar tehnoloģisko procesu vai to realizēšanai nepieciešami lieli finanšu resursi, katru gadu plāno LPKS "LATRAPs" Tehniskais vadītājs.

Vienreizējie riska samazināšanas pasākumi rodas arī pēc notikušiem un izmeklētiem incidentiem, gandrīz notikušiem nelaimes gadījumiem vai citām bīstamām situācijām, kuriem, lai tie neatkārtotos, nepieciešami vienreizēji uzlabošanas pasākumi.

Nepieciešamos riska samazināšanas pasākumus apkopo "Rūpniecisko avāriju riska samazināšanas pasākumu plānā", kuru apstiprina LPKS "LATRAPs" Tehniskais vadītājs.

Par prioritāti riska samazināšanas jomā uzskatāmi pasākumi, kas samazina apdraudējumu cilvēka drošībai, veselībai un dzīvībai, kā arī nodrošina valsts normatīvo tiesību aktu prasību ievērošanu.

11.1 Pasākumi, kas saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību objekta teritorijā rūpnieciskās avārijas gadījumā

Pasākumi cilvēku aizsardzībai avārijas gadījumā:

- Darbinieku regulāra instruktāža, apmācības;
- Darba aizsardzības, ugunsdrošības instrukciju un iekārtu ekspluatācijas instrukciju pieejamība;
- Individuālo aizsardzības līdzekļu nodrošinājums;
- Sakaru nodrošinājums, apziņošanas sistēmas un trauksmes sistēmas darbības nodrošinājums;
- Drošas pulcēšanās vietas un evakuācijas virziena noteikšana;
- Evakuācijas ceļu noteikšana, izveide un uzturēšana.

Pasākumi vides aizsardzībai avārijas gadījumā:

- Absorbenta nodrošinājums šķidru bīstamo ķīmisko vielu savākšanai;
- *Big-bag* maisu pieejamība AN minerālmēsļu pārtarēšanai;
- AN minerālmēsļu droša savākšana un utilizēšana, ja notiek AN minerālmēsļu sajaukšanās ar degošām, organiskām vai citādi nesaderīgām vielām.

11.2 Pasākumi, kas nepieļauj vai aizkavē rūpnieciskās avārijas seku izplatīšanos ārpus objekta teritorijas

LPKS "LATRAPs" objektā teritorijā ir ieviesti šādi pasākumi, kas nepieļauj vai aizkavē rūpnieciskās avārijas seku izplatīšanos ārpus objekta teritorijas:

- SNG spiedtvertnes ir apbērtas;
- Dīzeļdegvielas uzglabāšanas tvertne ir dubultsienu;
- AN saturoši minerālmēsli objektā tiek pieņemti un uzglabāti iepakotā veidā;
- AN saturoši minerālmēsli tiek uzglabāti tikai speciāli paredzētos atklāta tipa laukumos vai noliktavās, kas ir drošā attālumā no SNG tehnoloģijas, graudu un rapšu eļļas tehnoloģijas.

11.3 Pasākumi, kas nodrošina sabiedrības brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu valsts institūcijām, sabiedrībai un pašvaldībām apdraudētajā teritorijā, kur nepieciešams

Pasākumi, kas nodrošina sabiedrības brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu valsts institūcijām, sabiedrībai un pašvaldībām apdraudētajā teritorijā:

- Trauksmes sirēnas ieslēgšana, ja avārijā ir iesaistīta SNG, AN saturoši minerālmēsli vai AAL;
- Apkārtējo un valsts institūciju apziņošana atbilstoši objekta izstrādātajai apziņošanas shēmai;
- Turpmāku informācijas sniegšanu valsts institūcijām atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Citi pasākumi, kas nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā nav paredzēti.

11.4 Pasākumi, kas nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu rūpnieciskās avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi

Sanācijas pasākumi un to veikšanas kārtība ir noteikta likumā „Par piesārņojumu” (15.03.2001.). Sanācija ir piesārņotas vietas attīrīšana un atvēršana vismaz līdz tādai pakāpei, ka turpmāk

cilvēku veselība vai vide netiek apdraudēta un attiecīgo teritoriju iespējams izmantot noteiktai saimnieciskai darbībai.

Atbildīgā persona par sanācijas pasākumu nodrošināšanu objektā ir Objekta tehniskais vadītājs.

VVD Dienvidrietumu reģionālā vides pārvalde pārrauga un kontrolē piesārņotu vai potenciāli piesārņotu vietu izpēti un sanāciju, kā arī izstrādā sanācijas uzdevumu.

Avārijas gadījumā izplūdušo dīzeļdegvielu un piesārņoto grunti paredzēts nodot licencētiem bīstamo atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem.

Sanācijas uzdevumā norāda vēlamos rezultātus, iespējamās sanācijas metodes, laika grafiku, monitoringu un kārtību, kādā sniedzama informācija par sanāciju.

Sanācijas veicējs izstrādā sanācijas programmu, kurā norādīts sanācijas mērķis, metodes, piesardzības pasākumi, kas jāievēro, veicot sanāciju, noteikti termiņi, kādos sanācijas veicējs informē atbildīgo institūciju par veiktajiem sanācijas pasākumiem, un ietverts paredzētais monitorings pēc sanācijas darbu pabeigšanas. Sanācijas programmu apstiprina atbildīgā institūcija.

Sanācijas veicējs, pēc sanācijas pasākumu veikšanas, iesniedz atbildīgajai institūcijai pārskatu, kas apliecina, ka sanācijas pasākumi veikti atbilstoši sanācijas uzdevumam un programmai.

Lai nodrošinātu informācijas aktualizēšanu piesārņoto vietu reģistrā, atbildīgā institūcija pēc pārskata, kas apliecina, ka sanācijas pasākumi veikti atbilstoši sanācijas uzdevumam un programmai, rakstveidā informē normatīvajos aktos noteikto piesārņoto vietu reģistra turētāju par sanācijas pasākumu izpildi.

LPKS "LATRAPs" sedz ar piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu izpēti un ar piesārņotu vietu sanāciju saistītos izdevumus.

12 Avārijas gadījumā detalizēts nodrošināmo pasākumu apraksts

12.1 Evakuācijas pasākumi

Evakuācija ir patstāvīga pārvietošanās norādītajā drošajā virzienā vai pārvietošanās uz drošu vietu pirms katastrofas vai katastrofas laikā no teritorijas vai telpas, kur izveidojušies apstākļi rada apdraudējumu cilvēku dzīvībai un veselībai.

Objekta darbinieku evakuācija no apdraudētajām telpām uzskatāma par viņu pamata aizsardzību ugunsgrēka gadījumā.

Evakuācija tiek veikta visos gadījumos, ja atskan ugunsgrēka trauksmes signalizācija, vai, tiek saņemta trauksmes ziņa no apsardzes vai cita atbildīgā darbinieka. Darbinieku pienākums ir, nekavējoties pārtraukt savā pārraudzībā esošo darbu, un, doties uz drošu pulcēšanās vietu atbilstoši evakuācijas plānā norādītajiem maršrutiem.

Skanot avārijas trauksmes signālam, Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs vai LPKS "LATRAPs" Tehniskais vadītājs, vai persona, kas viņu aizvieto, paziņo par avārijas veidu un norāda rīcības attiecīgajā situācijā – evakuāciju no teritorijas vai arī meklējot patvērumu telpās, kā arī sniedz informāciju par evakuācijas virzienu un iespējām lietot transportlīdzekļus. Transportlīdzekļu ar iekšdedzes dzinējiem lietošana gāzes noplūdes gadījumā nav pieļaujama.

Evakuācija ārpus telpām tiek veikta šādos gadījumos:

- ugunsgrēks,
- piedūmojums,

- ķīmisko vielu noplūde;
- sprādzienbīstams priekšmets,
- ēku sagrūvuma draudi u.c.

Evakuācijas virzienu ķīmiskā piesārņojuma gadījumā izvēlas atbilstoši vēja virzienam, prioritāri evakuāciju veic perpendikulāri vai pret vēja plūsmu.

Evakuācija telpās var tikt veikta šādā gadījumā:

- ķīmisks piesārņojums;
- toksisku gāzu izplatība;
- slikti laika apstākļi;
- radiācijas noplūde u.c.

Objekta evakuācijas shēma ir pievienota 3. pielikumā.

Saņemot rīkojumu par evakuāciju, katram darbiniekam:

- Iespēju robežās droši apturēt darbā pielietotās iekārtas;
- Doties uz drošu pulcēšanās vietu pa īsāko un drošāko ceļu (nešķērsojot bīstamo zonu);
- Palīdzēt evakuēties citiem Objekta darbiniekiem un apmeklētājiem, ja tas ir nepieciešams;
- Ierodoties drošā pulcēšanās vietā un gaidīt turpmākus vadības norādījumus.

Evakuācijas laikā jāievēro, ka pulcēšanās nevar notikt vietās, no kurām, katastrofas plašākas eskalācijas gadījumā ir apgrūtināta tālāka izklūšana. Ne cilvēku, ne autotransporta evakuācija nav pieļaujama virzienā, kas traucē glābšanas dienestu piebraukšanu un negadījuma likvidēšanai nepieciešamā aprīkojuma un līdzekļu izvietošanu.

Ņemot vērā, ka Elejas objektā tiek veiktas darbības ar dažādām bīstamajām ķīmiskajām vielām, 11.1. tabulā ir apkopota informācija par potenciālajām evakuācijas drošības distancēm no notikuma vietas, atkarībā no iesaistītās ķīmiskās vielas un avārijas attīstības scenārija.

11.1. tabula. Evakuācijas drošības distances

Nr.	Scenārijs	Evakuācijas drošības distance	Riska faktori	Sekas
1.	Sašķidrinātas naftas gāzes tehnoloģija			
1.1.	SNG noplūde uzglabāšanas tvertnes vai autocisternas	200 m	Sprādzienbīstamas koncentrācijas	Pārspiediens, siltumstarojums
1.2.	SNG tvertnes vai autocisternas degšana	350 m	Spiedtvertnes uzkaršana	Pārspiediens, siltumstarojums, BLEVE (SNG tilpnes eksplozija)
2.	Uzliesmojoši šķidrumi			
2.1.	Uzliesmojošu AAL izplūde	drošā attālumā, atkarībā no apdraudējuma veida un mēroga	Uzliesmojošs šķidrums	Siltumstarojums
2.2.	Dīzeļdegvielas izplūde	drošā attālumā, atkarībā no apdraudējuma veida un mēroga	Uzliesmojošs šķidrums, kaitīgs videi, kancerogēns	Vides piesārņojums, Siltumstarojums
3.	Oksidētāji			
	Nobirumu gadījumā	drošā attālumā atkarībā no	-	Oksidējoša cieta viela, nodrošināt, ka tuvumā nav

		apdraudējuma veida un mēroga		degošu vielu un materiālu
	Ugunsgrēks, ja ir iesaistīts amonija nitrāts	800 – 1500 m	Minerālmēslojuma kušana	Toksiska iedarbība
4.	Ugunsgrēks			
	Ēku, iekārtu, transportlīdzekļu degšana, ugunsgrēks blakus esošajos paaugstinātas bīstamības objektos	drošā attālumā, atkarībā no apdraudējuma veida un mēroga		Siltumstarojums, Dūmgāzes

12.2 Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem

Pirmo palīdzību iespējamajiem cietušajiem līdz NMPD ierašanās brīdim var sniegt objekta darbinieki, kas ir apmācīti atbilstoši Ministru kabineta 14.08.2012. noteikumu Nr. 557 "Noteikumi par apmācību pirmās palīdzības sniegšanā" prasībām.

Pirmo palīdzību sniegšana ir norādīta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta izstrādātajās vadlīnijās¹⁰. Pirmās palīdzības sniegšana sastāv no 5 posmiem:

1. Tūlītējie pasākumi
2. Palīdzības izsaukšana
3. Cietušā aprūpe
4. Neatliekamā medicīniskā palīdzība
5. Slimnīca.

Medicīniskās palīdzības sniegšanu cietušajiem NMPD brigādes veic ārpus apdraudētās teritorijas, ko norādījis VUGD. Cietušo nogādi (evakuāciju) no negadījuma vietas līdz medicīniskās palīdzības izvēršanās vietai (punktam, automašīnai) veic VUGD un VUGD koordinētas personas, kurām ir atbilstoši individuālās aizsardzības līdzekļi.

12.3 Sabiedriskās kārtības uzturēšana objektā un īpašuma apsardze

Objekta īpašumu, mantu un teritoriju kā normālā darba režīmā, tā arī avārijas situācijā apsargā un sabiedrisko kārtību nodrošina apsardze. Nepieciešamības gadījumā papildus var tikt izsaukta Valsts policija vai pašvaldības policija.

12.4 Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana

Nemot vērā objekta darbības raksturu un lietotās tehnoloģijas, ārējās elektroenerģijas piegādes īslaicīgs vai ilgstošs pārtraukums nevar būt par cēloni nelaimes gadījumiem ar cilvēkiem, iekārtu bojājumiem, ugunsgrēkam, vai apdraudējumam sabiedriskajai drošībai. Elektroenerģijas padeves pārtraukums tieši neapdraud arī objektā uzglabājamo ķīmisko vielu drošību un nerada avārijas situācijas, jo bīstamo ķīmisko vielu uzglabāšanā nav nepieciešama elektroenerģija. Līdz ar to objektā nav uzstādīts alternatīvs enerģijas avots.

Uguns aizsardzības sistēmas un datorsistēmas elektroenerģijas padeves pārtraukuma gadījumā darbību nodrošinās alternatīvās enerģijas apgādes ierīces – nepārtrauktās barošanas avoti (UPS).

¹⁰ https://www.nmpd.gov.lv/lv/pirmas-palidzibas-apmacibas-programmu-vadlinijas?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F (skatīts 02.04.2024.)

12.5 Preventīvie avārijas attīstību ierobežojošie pasākumi

Preventīvie avārijas attīstību ierobežojošie pasākumi ir norādīti 6. pielikumā.

12.6 Objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi

Avārijas draudu vai avārijas gadījumā līdz seku ierobežošanai un likvidēšanai objekta darbība tiek pārtraukta.

Iekārtu drošas pārtraukšanas pasākumi noteikti darba aizsardzības instrukcijās un tehnoloģiskajos aprakstos tehnoloģisko procesu drošībai.

Drošu tehnoloģisko procesu apstādināšanu nodrošina iekārtu operatori. Iekārtas tiek apturētas atbilstoši iekārtu apstādināšanas kārtībai, kas noteikta iekārtas instrukcijā, vai nospiežot avārijas apstādināšanas pogu. Autoiekrāvēju vadītāji, saņemot trauksmes signālu, ja iespējams, izved savu transportlīdzekli no avārijas drošā vietā.

12.7 Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi, tai skaitā ugunsdzēsības pasākumi

LPKS "LATRAPs" gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi ir pievienoti 6. pielikumā.

12.8 Pasākumi pēc rūpnieciskās avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu rūpnieciskās avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi

LPKS "LATRAPs" ir speciāli izveidota darba grupa, pamatojoties uz izmeklēšanas rezultātiem un sagatavoto atzinumu un ieteikumiem, kā arī valsts institūciju veikto pārbaužu aktiem un protokoliem, organizē pasākumus, lai samazinātu vai novērstu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi:

- Savāc rūpnieciskās avārijas laikā radušos atkritumus, atdala bīstamos atkritumus, nodrošina drošu to pagaidu uzglabāšanu un nogādā tos speciāli aprīkotās bīstamo atkritumu savākšanas vai pagaidu uzglabāšanas vietās tā, lai tie neapdraudētu cilvēkus, vidi vai personas īpašumu;
- Veic piesārņotās vietas sanāciju, likvidējot piesārņojuma avotu;
- Veic monitoringu (piemēram, ņem un analizē paraugus, veic mērījumus) un izstrādā prognozes, kas nepieciešamas, lai noteiktu vai novērtētu avārijas seku apjomu, smagumu un izplatību, kā arī šīs avārijas kaitīgo iedarbību uz cilvēkiem un vidi;
- Veic citus pasākumus, kas nepieciešami rūpnieciskās avārijas seku likvidēšanai un kas novērstu avārijas atkārtotāšanās iespēju.

LPKS "LATRAPs" nepieciešamības gadījumā paredz:

- Drošības pārskata un civilās aizsardzības plāna papildināšanu;
- Ugunsdrošības instrukcijas un darba drošības instrukciju precizēšanu un papildināšanu;
- Darbinieku instruktāžas vai papildu apmācības;
- Darbinieku kompetences celšana un pilnveide;
- Rīcības plānu pārskatīšana un pilnveide;
- Tehnoloģisko aprakstu procesu drošībai papildināšana u.c.

13 Rīcība nevēlama notikuma vai rūpnieciskās avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei

13.1 Glābjamās vai sargājamās iekārtas

Lai ugunsgrēka gadījumā samazinātu nekontrolējamās reakcijas, ugunsgrēka izplešanos, sprādziena un tādējādi rūpnieciskās avārijas iestāšanās risku, primārā aizsardzība nepieciešama šajās ēkās/ iekārtās:

- Minerālmēslu uzglabāšanas noliktavas;
- SNG spiedieniekārtu komplekss;
- Augu aizsardzības līdzekļu noliktava;
- Dīzeļdegvielas uzpildes punkts.

Katastrofu gadījumā objekta teritorijā pastiprināta uzmanība jāpievērš uzglabāšanas laukumiem un noliktavām, kur izvietoti AN saturoši minerālmēsli, kā arī AN saturošu minerālmēslu kravām dzelzceļa vagonos uz dzelzceļa pievadceļa vai autotransportā.

Lai izvairītos ķīmisko vielu avāriju eskalācijas radītām sekām 13.1. tabulā ir apkopota informācija par ķīmisko vielu aizsardzību un kaitīgo ietekmi, ja netiek īstenoti pasākumi, kas samazina/ novērš avārijas rašanos.

13.1. tabula. Ķīmisko vielu aizsardzība

Nr.	Ķīmiskā viela	Vielu bīstamība	Kaitīgā ietekme	Pasākumi	Sekas, ja netiek veikti pasākumi
1.	Amonija nitrāts		Siltumstarojums, Organiski piejaukumi	Dzēšana ar ūdens izsmidzinošu strūklu	Minerālmēslu kušana ar toksisku slāpekļa oksīdu iedarbību
2.	Sašķidrinātas naftas gāze	 	Siltumstarojums	Dzesēšana ar ūdens strūklu/ SNG transporta evakuācija	Gāzes izplūde, ugunsgrēks, eksplozija (t.sk. BLEVE attīstība)
3.	Uzliesmojoši šķidrumi (dīzeļdegviela, uzliesmojoši AAL)		Siltumstarojums	Dzesēšana, dzēšana ar ūdens strūklu	Ugunsgrēks , vides piesārņojums

13.2 Avārijas izejas, pulcēšanās vietas un evakuācijas ceļi

Objekta teritorijā evakuācijas ceļi uz drošām pulcēšanās vietām ir norādīti CA plāna 3. pielikumā. Evakuācijas ceļi tiek uzturēti kārtībā, lai netraucētu vai neapgrūtinātu cilvēku evakuāciju.

13.3 Kārtība, kādā apstādināmi tehnoloģiskie procesi, iekārtas vai objekti

Kārtību, kādā apstādināmi tehnoloģiskie procesi vai iekārtas, nosaka darba aizsardzības instrukcijas, un iekārtu ražotāju izstrādātā tehniskā dokumentācija.

Bīstamo ķīmisko vielu – AN minerālmēsļu un AAL kraušanas procesu pārtrauc operators (iekrāvēja vadītājs), redzot avārijas situāciju vai saņemot norādījumu no Objekta tehniskā vadītāja vai viņu aizvietojošās personas.

Graudu tehnoloģijā pārkraušanas darbu operators vietā nospiežot „STOP” pogu uz vadības pults. SNG spiedieniekārtu komplekss noslēdzams manuāli.

Graudu kaltes degļa darbība tiek apturēta automātiskā režīmā, ja ir atkāpes no tehnoloģiskā procesa.

Pārtraucot darbu, iekrāvēja vadītājs drošā vietā novieto pārvedamo kravu un pārtrauc iekrāvēja darbību vietā, kas atrodas drošā attālumā no bīstamajām vielām.

CA plāna 3. pielikumā norādītas elektroenerģijas atslēgšanas vietas objekta teritorijā.

14 Objekta pieejamo resursu pārvaldīšana

14.1 Trauksmes un apziņošanas sistēma, sakaru nodrošinājums

Kārtība, kādā par avārijas draudiem ziņo VUGD, pašvaldībai un citām institūcijām, ir noteikta objekta apziņošanas shēmā, kas pieejama 7. pielikumā.

Darbiniekam, kurš sazinās ar glābšanas dienestu jāiekļauj 10.3. nodaļā sniegtā informācija.

Pēc sākotnējā brīdinājuma sniegšanas ziņotājs sarunu ar glābšanas dienesta dispečeru nepārtrauc pirmais un nodrošina, ka ir sazvanāms, ja dienestam rodas nepieciešamība sazināties atkārtoti.

Ārpus objekta apziņošanu (apkārtējās teritorijas iedzīvotāji) organizē un veic Valsts policijas pārstāvji.

Objekta atbildīgā persona kontaktiem ar masu medijiem un citām iestādēm var pilnvarot objekta atbildīgos speciālistus. Bez pilnvaras LPKS "LATRAPs" darbiniekiem informācijas sniegšana jebkurai ārējai personai kategoriski aizliegta, jo vērtējums un informācija var būt nepilnīga, kļūdaina un pretrunīga.

Trauksmes izziņošanai var tikt izmantoti 14.1. tabulā apkopotie objekta resursi.

14.1. Objekta resursi trauksmes izziņošanai

Nr.	Trauksmes un sakaru līdzekļi	Atrašanās vieta objektā	Piezīmes
1.	 Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācija	- birojā, - Lauksaimniecības tehnikas tirdzniecības daļā (tirdzniecības zāles un servisa daļā); - darbnīcā, - AAL noliktavā, 1. un 2. graudu pieņemšanā,	

		• miežu kompleksā, • eļļas cehā, • fasēšanas noliktavā	
2.	 Uguns aizsardzības sistēmas manuālā iedarbināšanas ierīce	• Birojā; • Lauksaimniecības tehnikas tirdzniecības daļā (tirdzniecības zāles un servisa daļā); • AAL noliktavā, • darbnīcā, 1. un 2. graudu pieņemšanā, • miežu kompleksā, • eļļas cehā, • fasēšanas noliktavā	
3.	 Trauksmes sirēna	Trauksmes sirēnas aktivizēšanas poga pie jaunās kaltes	Tiek iedarbināta tikai, ja avārijā iesaistīta SNG vai amonija nitrāts
4.	 Mobilie tālruņi	Visiem darbiniekiem	Drīkst lietot tikai ārpus sprādzienbīstamās darba vides zonas (mobilo tālruni nedrīkst lietot darbnīcas katlu telpā un SNG spiedieniekārtu kompleksa tuvumā) ¹¹
5.	Fiziska apsekošana		

14.2 Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums

Ugunsdzēsības vajadzībām izveidoti 2 atklāta tipa ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas (tilpums 400 m³ un 300 m³) un viens betonēts pazemes rezervuārs, ar ietilpību 200 m³. Visi ir aprīkoti ar ūdens ņemšanas akām, lai nodrošinātu piekļuvi ūdenim jebkurā gadalaikā. Ūdens ņemšanas vietu izvietojumu skatīt 3. pielikumā.

Ugunsdzēsības aparātu nepieciešamais daudzums objektā noteikts atbilstoši MK Nr. 238 5. pielikuma prasībām.

¹¹ Saskaņā ar LPKS "LATRAPs" Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa Dokumentu par aizsardzību pret sprādzienbīstamas vides risku (10.2022.).

14.3 Objekta ugunsdzēsības dienestu, civilās aizsardzības (operatīvām) vienību, pirmās palīdzības un citu operatīvo avārijas vienību materiāli tehniskais nodrošinājums

Objektā nav izveidots speciāls ugunsdzēsības dienests. Avārijas grupas dalībniekiem pieejamie IAL ir norādīti 14.4. punktā "Individuālie aizsardzības līdzekļi un to izsniegšanas kārtība".

Savukārt pieejamais resursu saraksts ir dots 14.6. punktā "Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi".

14.4 Individuālie aizsardzības līdzekļi un to izsniegšanas kārtība

Visi Objektā strādājošie, kuru darbs saistīts ar kaitīgajiem un bīstamajiem faktoriem, ir apgādāti ar atbilstošiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (turpmāk – IAL). Bīstamos faktorus nosaka atbilstoši darba veidam saskaņā ar darba vides risku novērtējumu. Objektam ir izstrādāts individuālo aizsardzības līdzekļu saraksts, kurā noteikti nepieciešamie IAL atbilstoši darba veidam, kā arī objektā ir izvietoti informatīvi materiāli par pareizu IAL lietošanu.

Ikdienas darbam atkarībā no darbinieka ieņemamā amata parasti ir nodrošināti vismaz šādi IAL:

- Darba apģērbs;
- Darba apavi;
- Darba cimdi;
- Signālveste.

Atkarībā no konkrētajiem darba apstākļiem, darbiniekiem var būt izsniegti arī:

- Ausu aizbāžņi vai aizsargaustiņas;
- Aizsargbrilles;
- Putekļu respiratori;
- Sejas aizsargi vai aizsargbrilles;
- Aizsargmaskas ar maināmiem filtriem;
- Pretkritiena aprīkojums – drošības jostas;
- Aizsargķiveres u.c.

Personāla individuālo aizsardzības līdzekļu skaits izvēlēts atbilstoši uzņēmuma darbinieku skaitam un konstatētajam riskam. Individuālie aizsardzības līdzekļi atrodas konkrētajās darba vietās.

IAL pārbaudi pirms lietošanas saskaņā ar darba aizsardzības instrukciju prasībām veic pats darbinieks. Katrs darbinieks pats, pirms darba uzsākšanas paņem un lieto tos IAL, kas nepieciešami, lai pasargātu sevi no darba vides kaitīgo un / vai bīstamo risku faktoru ietekmes (kritiena no augstuma, objektu uzkrišanas uz galvas, putekļiem, ķīmiskajām vielām un/vai to izgarojumiem, trokšņa, acu, sejas traumēšanas, ķermeņa daļu savainošanās un cita veida traumām).

Par IAL uzturēšanu un pārbaudēm atbildīgs ir darba aizsardzības vecākais speciālists vai speciāli norīkota persona, kas nodrošina, lai IAL, kuriem tas nepieciešams, tiktu pārbaudīti atbilstoši Ministru kabineta 2002. gada 20. augusta noteikumu Nr. 372 „Darba aizsardzības prasības lietojot individuālās aizsardzības līdzekļus” prasībām.

Lielākajai daļai objektā lietotajiem individuālās aizsardzības līdzekļiem nav noteikts derīguma termiņš un to nomaiņa tiek veikta pēc aizsardzības līdzekļa nolietošanās vai bojājuma.

IAL izsniegšanu un uzskaiti veic:

- Objekta darbu pārzinis;

- Servisa klientu apkalpošanas speciāliste;
- Automašīna vadītāji individuāli (pēc nepieciešamības).

LPKS "LATRAPs" Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa avārijas grupai ir pieejami šādi IAL:

- Sejas maskas ar gāzu un tvaiku izolējošiem filtriem (kopā 4 gb.);
- Ķīmisko vielu izturīgi kombinezoni ar galvassegu (kopā 4 gb.);
- Ķīmisko vielu izturīgi cimdi (4 pāri);
- Ķīmisko vielu izturīgi apavi (4 pāri).

Avārijas grupas dalībnieku IAL ir izvietoti šo darbinieku ģērbtuvēs, kas atrodas darbnīcās.

14.5 Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā

Pirmās palīdzības aptieciņas ir nokomplektētas atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 3. augusta noteikumu Nr. 713 "Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptieciņas medicīnisko materiālu minimumu" prasībām. Pirmās palīdzības aptieciņu atrašanās vietas ir apzīmētas ar atbilstošām drošības zīmēm.

Pirmās palīdzības aptieciņas saturs un medicīnisko materiālu minimums atbilstoši MK noteikumu Nr. 713 1. pielikumam:

1. Vienreiz lietojami cimdi iepakojumā – 2 pāri
2. Spraužamادات – 4
3. Šķēres (10–14 cm) ar noapaļotiem galiem – 1
4. Mākslīgās elpināšanas maska ar vienvirziena gaisa vārstuli iepakojumā – 1
5. Trīsstūrveida pārsējs (96 x 96 x 136 cm) iepakojumā – 2
6. Leikoplasts (2–3 cm) spolē – 1
7. Brūču plāksteri (dažādu izmēru) sterilā iepakojumā – 15
8. Tīklveida pārsējs Nr.3 (40 cm) – 3
9. Marles saites (4 x 0,1 m) sterilā iepakojumā – 4
10. Marles saites (4 x 0,05 m) sterilā iepakojumā – 2
11. Pārsienamās paketes sterilā iepakojumā – 2
12. Marles komplekts (600 x 800 mm) sterilā iepakojumā – 1
13. Marles komprese (400 x 600 mm) sterilā iepakojumā – 1
14. Marles komprese (100 x 100 mm) sterilā iepakojumā – 5
15. Folijas sega (viena puse metalizēta, otra – spilgtā krāsā) iepakojumā – 1
16. Medicīnisko materiālu saraksts valsts valodā – 1.

Pirmās palīdzības aptieciņas objektā ir izvietotas:

- Birojs 2. stāvs pie biroja vadītājas;
- Tirdzniecības zālē;
- Servisa noliktavā un atpūtas telpā;
- Laboratorijā;
- AAL noliktavā;
- Pie ieejas eļļas cehā;
- Minerālmēslu noliktavā;
- Pie ieejas miežu kompleksā;
- Graudu pieņemšanas vecajā operatora telpā;
- Darbinieku atpūtas telpā;
- Sarga telpā;
- Visos LPKS "LATRAPs" darba transportlīdzekļos.

Par pirmās palīdzības aptieciņu uzturēšanu atbild darba aizsardzības vecākā speciāliste.

Pirmās palīdzības aptieciņas saturu atjauno:

- Ja kāds no aptieciņā esošajiem materiāliem tiek izmantots;
- Ja ir beidzies aptieciņas derīguma termiņš.

Objektā ir nodrošinātas nestuves cietušo pārvietošanai. Tās objekta teritorijā atrodas darbnīcās blakus avārijas grupas ģērbtuvēm.

14.6 Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi

Objektā ir pieejami šāds tehniskais aprīkojums, inženiertehnika un citas materiālās rezerves:

- 6 iekrāvēji;
- Ekskavators;
- Viena kravas automašīna;
- Rokas instrumenti nobirumu un nolijumu savākšanai;
- Absorbents šķidru ķīmisko vielu savākšanai;
- Tukši *big-bag* maiši minerālmēslu nobirumu savākšanai
- Rezerves tilpne šķidrās ķīmiskas vielas savākšanai (1 m³).

Citas materiālās rezerves, inženiertehnika, darbarīki vai speciālais apģērbs LPKS "LATRAPs" netiek uzturētas.

14.7 Avāriju izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvaļņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums

Objekta teritorijas lielākā daļa ir ar asfaltbetona vai dzelzsbetona pārklājumu.

Notekgrāvja aizbēršanai ir pieejams grunts materiāls.

Dīzeļdegviela tiek uzglabāta dubultsienu uzglabāšanas tvertnē. Dīzeļdegvielas noplūde ir redzama vizuāli. Noplūdušās vielas savākšana ar iepriekšējā nodaļā dotajiem resursiem.

SNG spiedtvertnes ir apbērtas. Katlu telpās ir uzstādīti gāzes noplūdes detektori. Ārpus telpām darbinieki gāzes noplūdi var konstatēt organoleptiski, vizuāli vai pēc spiediena izmaiņām manometros.

14.8 Resursus, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem

LPKS "LATRAPs" nav noslēgti speciāli līgumi par resursu piegādi no citiem komersantiem.

Nepieciešamības gadījumā atbilstoši civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 10. pantam, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam ir tiesības iesaistīt glābšanas darbos juridiskās un fiziskās personas, kā arī to rīcībā esošos resursus.

15 Informācija par laiku, kādā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un citi avārijas dienesti var ierasties rūpnieciskās avārijas vietā.

VUGD ierašanās laiku notikuma vietā reglamentē Ministru kabineta 2016. gada 17. maija noteikumi Nr. 297 "Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus", kas nosaka, ka VUGD brigāde pēc izbraukšanas no tuvākās VUGD dienesta daļas vai posteņa notikumu vietā ierodas:

- Republikas pilsētā, pilsētā un ciemā, kur atrodas VUGD daļa vai postenis – 8 minūšu laikā.

Objektam tuvākais ugunsdzēsības postenis ir Elejas postenis, kas atrodas Elejā, Bauskas ielā 1, apmēram 800 m attālumā no uzsākuma.

Iebraukt objekta teritorijā iespējams pa 3 vārtiem (izvietojums attēlots 2. pielikumā). Iekšējie ceļi ir asfaltēti vai betonēti, un tie nodrošina piebraukšanu visām ēku fasādēm, laukumiem un noliktavām.

Valsts policijas ierašanās laiku notikuma vietā reglamentē Ministru kabineta 2012. gada 20. marta noteikumi Nr. 190 "Noteikumi par notikumu reģistrēšanas kārtību un policijas reaģēšanas laiku", kas nosaka, ka policija reaģē uz saņemto informāciju par notikumu:

- novados – 25 minūšu laikā pēc informācijas saņemšanas operatīvās vadības struktūrvienībā.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta brigāžu ierašanās laiku notikuma vietā reglamentē Ministru kabineta 2018. gada 28. septembra noteikumi Nr. 555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība", kas nosaka, ka brigādei uz izsaukumu jāierodas:

- pārējās teritorijās – ne vēlāk kā 25 minūšu laikā no izsaukuma pieņemšanas laika.

16 Pasākumi un kārtība, kādā sniedzama palīdzība glābšanas dienestiem

VUGD brigādes sagaidīšanu objektā nodrošinās Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs vai LPKS "LATRAPs" Tehniskā vadītāja speciāli nozīmēta persona. Sagaidot VUGD brigādi, darbinieks informē VUGD komandieri par situāciju objektā, nosaucot:

- kāds ir visīsākais ceļš līdz notikuma vietai;
- par negadījumā iesaistītajām ķīmiskajām vielām un to bīstamību, nepieciešamības gadījumā izsniežot drošības datu lapas;
- par cietušo skaitu;
- par negadījuma tuvumā esošām ķīmiskajām vielām vai citiem materiāliem, kas jāargā no nelabvēlīgas ietekmes, lai izvairītos no avārijas eskalācijas;
- tuvākās ūdens ņemšanas vietas;
- citi resursi, kas pieejami objektā un izmantojami negadījuma likvidēšanai;
- cita nepieciešamā informācija pēc VUGD pieprasījuma.

Pēc informācijas saņemšanas VUGD atbildīgā persona pārņem avārijas likvidēšanas darbu vadību.

Nepieciešamības gadījumā uzsākuma LPKS "LATRAPs" avārijas grupa VUGD darbiniekus nodrošina ar informāciju par tehnoloģiskajām iekārtām, to izvietojumu un tehniskajiem risinājumiem konkrētajā avārijas vietā.

NMPD un citi operatīvie dienesti tiek sagaidīti un pulcējās VUGD norādītajā vietā. Par avārijas attīstību un iespējamo bīstamību tos informē VUGD darbinieki. Tāpat VUGD sadarbībā ar objekta

glābšanas vienības dalībniekiem norāda vietas, kurās var tikt veikta droša pirmās medicīniskās palīdzības sniegšana.

Ja negadījums ar LPKS "LATRAPs" adresētām kravām noticis ārpus objekta teritorijas, tiek sasaukta avārijas seku likvidēšanas grupa, kura, atbilstoši nolikumam, savas kompetences ietvaros, dodas uz negadījuma vietu veikt profesionālās darbības avārijas un tās seku likvidēšanai.

17 Civilās aizsardzības plāna sagatavošana, pieejamība un aktualizācija

LPKS "LATRAPs" civilās aizsardzības plānu precizēšanu un papildināšanu atbildīgi ir LPKS "LATRAPs" tehniskais vadītājs un Elejas graudu pirmsapstrādes kompleksa tehniskais vadītājs.

Objekta civilās aizsardzības plānu pārskata katru gadu, ja nepieciešams precizē. CA plānā veic izmaiņas vismaz šādos gadījumos:

- ja mainās uzņēmuma struktūra, atbildīgie darbinieki, kontakttālruni;
- ja mainās tehnoloģiskie procesi un ar tiem saistītās iekārtas,
- ja mainās izmantojamie resursi un tehniskie līdzekļi,
- ja mainās reglamentējošie normatīvie akti civilajā aizsardzībā, ugunsdrošībā;
- pēc valsts institūciju pieprasījuma u.c.

Ievērojot MK noteikumu Nr. 131 prasības, atbildīgā persona nodrošina, ka ne retāk kā reizi trijos gados objekta civilās aizsardzības plāns tiek pārbaudīts praktiskajās mācībās, kā arī tas tiek pārskatīts un, ja nepieciešams, precizēts vai papildināts.

Pēc izmaiņu veikšanas dokumentā fiksē pārskatīšanas datumu un izmaiņas ar parakstu apliecina atbildīgā persona.

Būtisku izmaiņu gadījumā to precizē un papildina, kā arī nekavējoties iesniedz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā.

Objekts izstrādājis informatīvo materiālu sabiedrībai, kas pievienots 10. pielikumā.

Ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna izstrādei, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests var izmantot šajā plānā pieejamo informāciju, izņemot tādu informāciju, kas norāda uz sensitīviem datiem vai ierobežotas pieejamības informāciju.

PIELIKUMI